

STAN SANITARNY

NA TERENIE
MIASTA ŻORY
2025 ROK

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLIĄ O PRZYSZŁOŚCI

PSSE RYBNIK

SPIS TREŚCI

STRONA:

❖ Działania w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	4
❖ Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.....	6
❖ Szczepienia ochronne	10
❖ Stan sanitarny w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	13
❖ Bezpieczeństwo wody	16
❖ Stan sanitarny urzędów i obiektów użyteczności publicznej	21
❖ Bezpieczeństwo żywności i żywienia	25
❖ Warunki higieniczno-sanitarne placówek oświatowych, wychowawczych i wypoczynku	35
❖ Nadzór nad warunkami higieny pracy i chemikaliami.....	40
❖ Choroby zawodowe	46
❖ Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	47
❖ Promocja zdrowia i komunikacja społeczna	50

Szanowni Państwo,

W 2025r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rybniku posiadała w ewidencji ogółem 4500 obiektów nadzorowanych, w tym : 2430 obiektów tj. 54% zlokalizowanych było na terenie Miasta Rybnika; 1122 obiekty tj. 25% na terenie Miasta Żory i 948 obiektów tj. 21 % na terenie powiatu rybnickiego. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rybniku ramach prowadzonego bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jak i promocji zdrowia, przeprowadzili ogółem 4558 kontroli i wizytacji sanitarnych na terenie nadzorowanym tj. : na terenie miasta Rybnika, miasta Żory oraz powiatu rybnickiego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku wydał ogółem 1913 decyzji administracyjnych, w tym 868 decyzji merytorycznych i 1045 decyzji płatniczych. Nałożono 122 mandaty karne na kwotę 29 750,00 złotych. Przeprowadzono 11644 wywiadów epidemiologicznych w związku ze zgłoszonymi chorobami zakaźnymi. Wykonano 4345 badań, na które złożyło się 2880 oznaczeń chemicznych, 4813 oznaczeń fizycznych oraz 1600 mikrobiologicznych. Ponadto pobrano do badań ogółem 6804 próbek (w tym próbek wody, żywności, kosmetyków i badań na nosicielstwo).

W 2025 roku w ramach Dni Otwartych Państwowej Inspekcji Sanitarnej 8 kwietnia zorganizowana została Konferencja "Bezpieczeństwo zdrowotne - wspólna odpowiedzialność", organizowana w ramach Dni Otwartych Inspekcji Sanitarnej jak również Rybnickich Dni Promocji Zdrowia. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach, a wśród zaproszonych gości pojawili się Prezydent Miasta Rybnika Piotr Kuczera oraz Inspektorzy Sanitarni województwa śląskiego. Konferencja składała się z dwóch paneli tematycznych. Pierwszy - poświęcony został roli szczepień ochronnych i obawom związanym z tym zagadnieniem. Głównym mówcą tej części był dr hab. n. med. Bogdan Michalski prof. wsm. specjalista w dziedzinie ginekologii, położnictwa i ginekologii onkologicznej, pozostałe tematy referowali Mariola Kujańska - psycholog, doradca zawodowy, certyfikowany coach, mediator, edukator MEN oraz psycholog Dominika Kukułka. Drugi panel dedykowany był wyzwaniom profilaktyki chorób psychiatrycznych, który referowali specjaliści z Klinicznego Szpitala Psychiatrycznego SPZOZ w Rybniku. Organizatorem wydarzenia była Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rybniku, Regionalne Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej w Rybniku oraz Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku.

dr inż. Michał Dudek
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Rybniku

Przedstawiona ocena stanu sanitarnego została sporządzona na podstawie danych statystycznych (MZ), prowadzonych przez PSSE w Rybniku, stan na dzień 31.12.2025r.

DZIAŁANIA W RAMACH BIEŻĄCEGO I ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

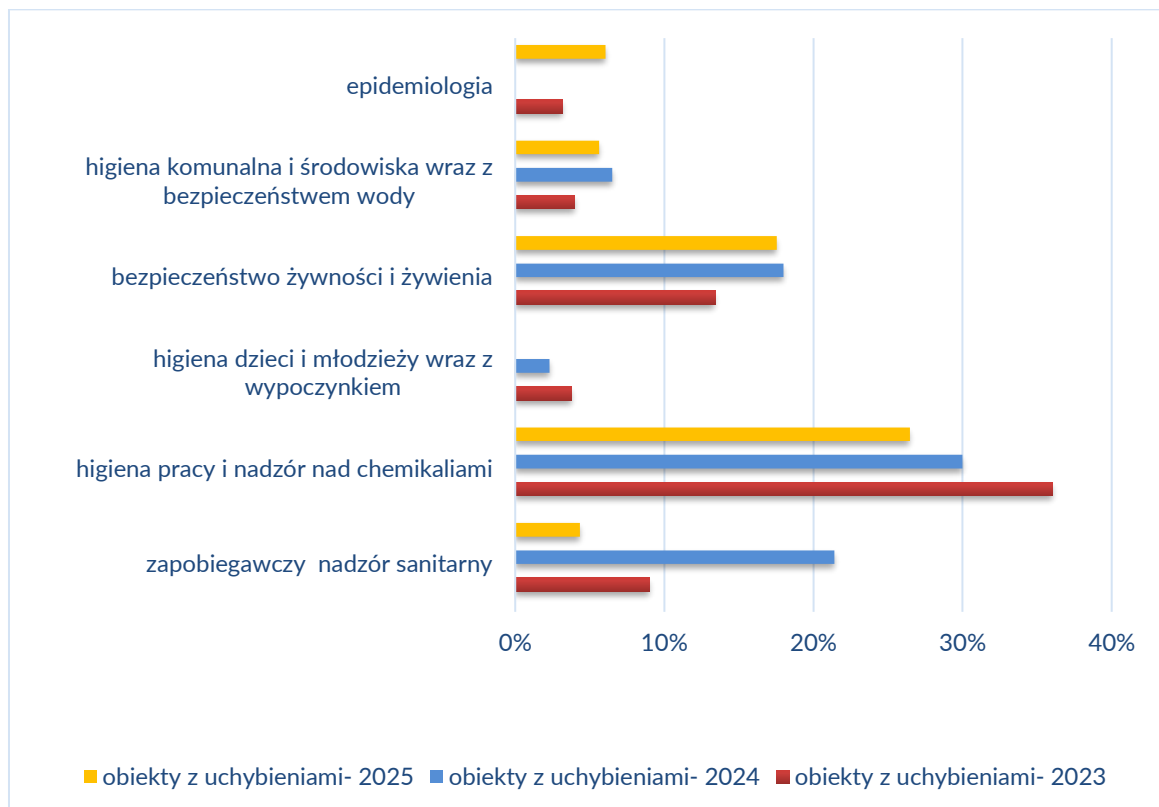
W 2025r. pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarni-Epidemiologicznej w Rybniku znajdowało się **1122** obiekty zlokalizowane na terenie Miasta Żory. Skontrolowano ogółem **540** obiektów, w **75** obiektach stwierdzono nieprawidłowości. Przeprowadzono ogółem **2328 (w tym 1615 kontroli granicznych)** kontroli i wizytacji sanitarnych w związku z prowadzonym bieżącym i zapobiegawczym nadzorem sanitarnym na terenie Miasta Żory. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku wydał ogółem **742** decyzji administracyjnych. Nałożono **36** mandatów na kwotę **10.200,00zł** oraz **1** grzywnę w celu przymuszenia do wykonania obowiązków na kwotę **1000,00 zł**.

Działania kontrolno-represyjne w zakresie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2021-2025

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Działania					
Liczba obiektów w ewidencji	1169	1189	1183	1184	1122
Liczba obiektów skontrolowanych	421	505	597	514	540
Liczba obiektów z nieprawidłowościami (%)	53 (12,6%)	42 (8,3%)	72 (12,0%)	75 (14,6%)	75 (13,8%)
Liczba kontroli/wizytacji	2282	2088	2043	2079	2328
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	787	747	769	755	742
Liczba nałożonych mandatów	27	19	28	34	36

W 2025 roku odnotowano najwięcej nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, tj. w **18%** skontrolowanych obiektów oraz w zakresie nadzoru nad warunkami higieny pracy i chemikaliami, tj. **26%** (w 2024 r. – 30%). Zmniejszyła się liczba przeprowadzonych odbiorów w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w których stwierdzono nieprawidłowości w realizowanych inwestycjach, tj. **4 %** (w 2024 r. - 21%).

Odsetek obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami w 2023-2025 roku w poszczególnych pionach nadzoru sanitarnego

ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALACZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH U LUDZI

Zachorowania na choroby zakaźne, zakażenia, zatrucia

W 2025 roku na terenie Miasta Żory odnotowano 3141 zachorowań (2024 r - 3691 zachorowań) na choroby zakaźne.

Dane dotyczące wybranych jednostek chorobowych przedstawione poniżej zostały opracowane na podstawie sprawozdań MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia oraz rejestru chorych na gruźlicę.

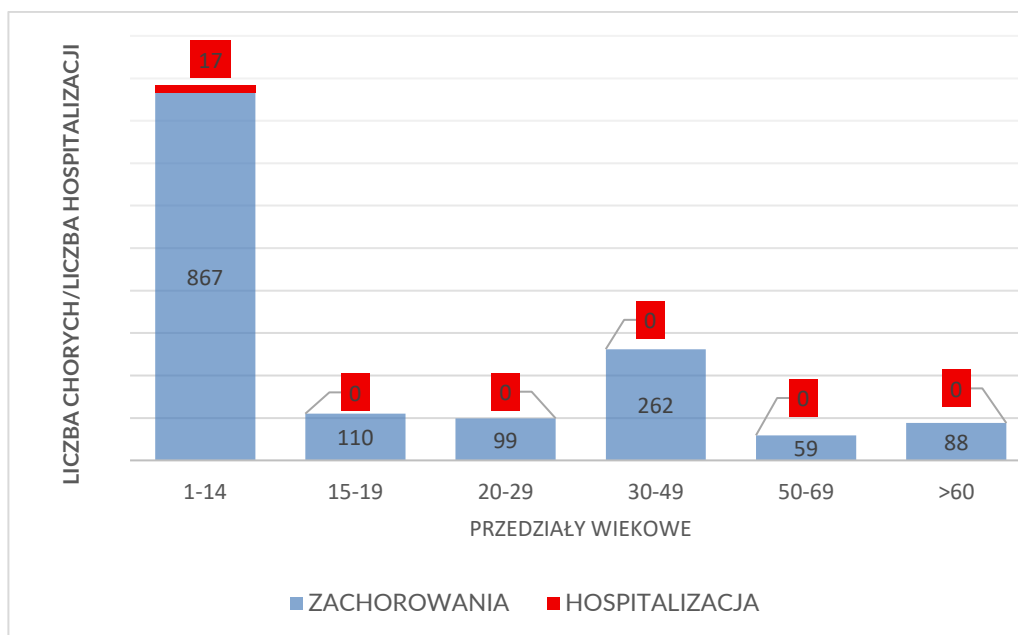
Lp.	Jednostka chorobowa	2025 r. Liczba zachorowań/ hospitalizacji	2024 r. Liczba zachorowań/ hospitalizacji	Odnotowano w 2025r ↑ ↔ ↓
1	Salmoneloza- zatrucie pokarmowe	13/11	8/8	↑
2	Salmoneloza- posocznica i inne zakażenia pozajelitowe	2/2	1/1	↑
3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem) w tym wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	36/32	19/19	↑
4	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	171/157	203/191	↓
5	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	122/1	56/2	↑
6	Płonica (szkarlatyna)	16/0	172/3	↓
7	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna-róża	10/1	13/2	↓
8	Odra	0	1/0	↓
9	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	0	1/1	↓
10	Borelioza	62/0	32/0	↑
11	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	10	3	↑
12	Ospa wietrzna	209/1	332/0	↓
13	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	6/1	9/0	↓
14	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	12/2	3/0	↑
15	HIV	5/1	0	↑
16	Świnka	2/0	4/0	↓
17	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	8/8	11/11	↓
18	Krztusiec	4/0	36/3	↓
19	AIDS	1/1	0	↑
20	Kiła	7/2	4/2	↑
21	Rzeżączka	0	1/1	↓
22	Gruźlica	3	8	↓
23	Zakażenie wirusem RSV	169/19	124/17	↑
24	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	1485/17	801/10	↑
25	COVID-19	608/7	652/7	↓

W 2025 r. w porównaniu do roku 2024 odnotowano znaczny spadek zachorowań na krztusiec oraz choroby wieku dziecięcego jak płonica i ospa. Odnotowano wzrost zgłoszonych zachorowań na zakażeń wirusem RSV oraz zachorowań na boreliozę. Największy wzrost dotyczy grypy potwierdzonej wynikiem szybkiego testu antygenowego (wzrost o 684 przypadków) oraz biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego (wzrost o 66 przypadków). W roku 2025 zgłoszono do PSSE w Rybniku zachorowania na HIV oraz AIDS. W roku ubiegłym takich zachorowań nie odnotowano.

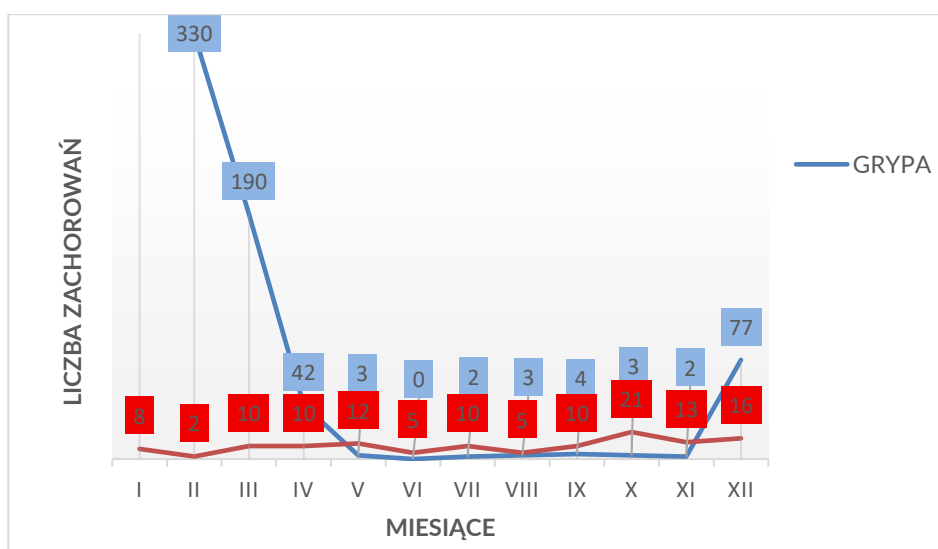
Zachorowania na RSV oraz grypę w latach 2023-2025.

Rok	2023	2024	2025
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe	47	56	122
Grypa	215	801	1485

Tabela1 - liczba zachorowań na grypę oraz ilość hospitalizacji w przedziałach wiekowych.

Zapadalność na grypę oraz biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe.

Sezonowość zachorowań na grypę rozpoczyna się na przełomie jesieni i zimy, a szczyt zachorowań przypada na miesiące od stycznia do lutego. Przypadku biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowego, którego w roku 2025 mamy również znaczny wzrost, sezonowość nie występuje.

W 2025 r. trzy osoby zostały zarejestrowane jako nosiciele pałeczek Salmonella (serotyp –*Salmonella* spp, *Hadar*, *Tshiongwe*).

W 2025 r. na terenie Miasta Żory 37 osób zostało narażonych na wściekliznę, z tego 10 osób decyzją lekarza specjalisty zostało poddanych szczepieniu przeciw wściekliznie.

Ogniska epidemiczne

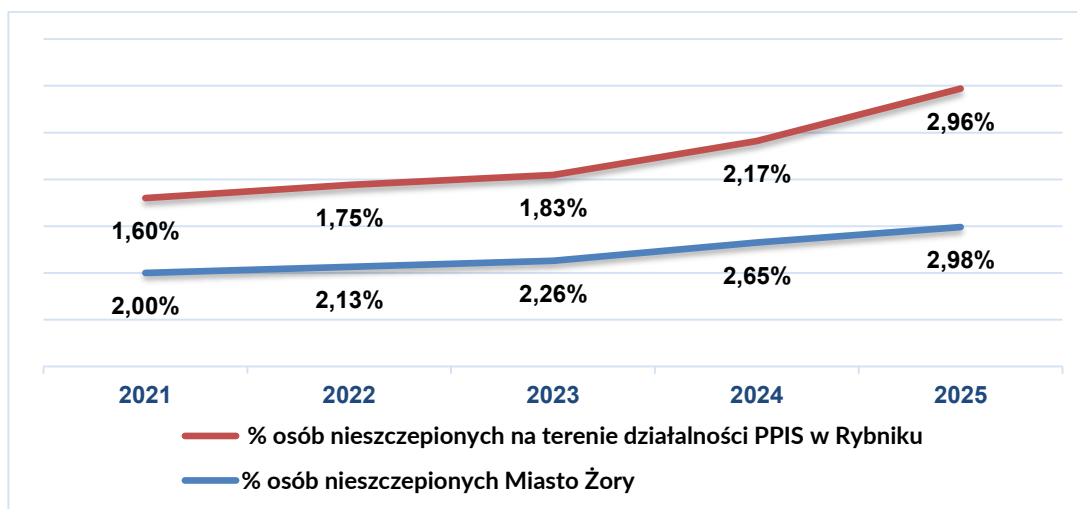
W 2025 r. na terenie Miasta Żory nie zgłoszono ognisk epidemicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

SZCZEPHENIA OCHRONNE

Na nadzorowanym terenie odnotowuje się ciągły wzrost przypadków niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych - na koniec roku 2025 lekarze sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad osobą małoletnią przekazali państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu dla miejsca udzielania świadczeń opieki zdrowotnej „raport o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych”, w którym wykazali 461 osób małoletnich objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi, które nie były poddane lekarskiemu badaniu kwalifikacyjnemu albo u których nie zostały przeprowadzone obowiązkowe szczepienia ochronne, mimo niestwierdzenia u nich przeciwwskazań do szczepienia.

Procent osób objętych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi u których nie przeprowadzono obowiązkowych szczepień ochronne w latach 2018-2025

Do osób „uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych” wysłano pisma przypominających o obowiązku przeprowadzenia zaległych szczepień oraz o korzyściach wynikających z przeprowadzanych szczepień ochronnych.

W 2025 r. na nadzorowanym terenie została przeprowadzona, zarządzana przez Głównego Inspektora Sanitarnego, ogólnopolska kontrola, której przedmiotem była ocena realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia, tj. roczniki od 2006 do 2024 (z wyłączeniem rocznika 2025) na podstawie weryfikacji kart uodpornienia. Kontrolą objęto 8 punktów szczepień, weryfikując 15600 kart uodpornienia.

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP)

W rejestrze Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Rybniku w 2025 r. odnotowano 4 zgłoszone przez lekarzy Niepożądane Odczyny Poszczepienne (w 2023 r. odnotowano 5 NOP, 2024 - 5).

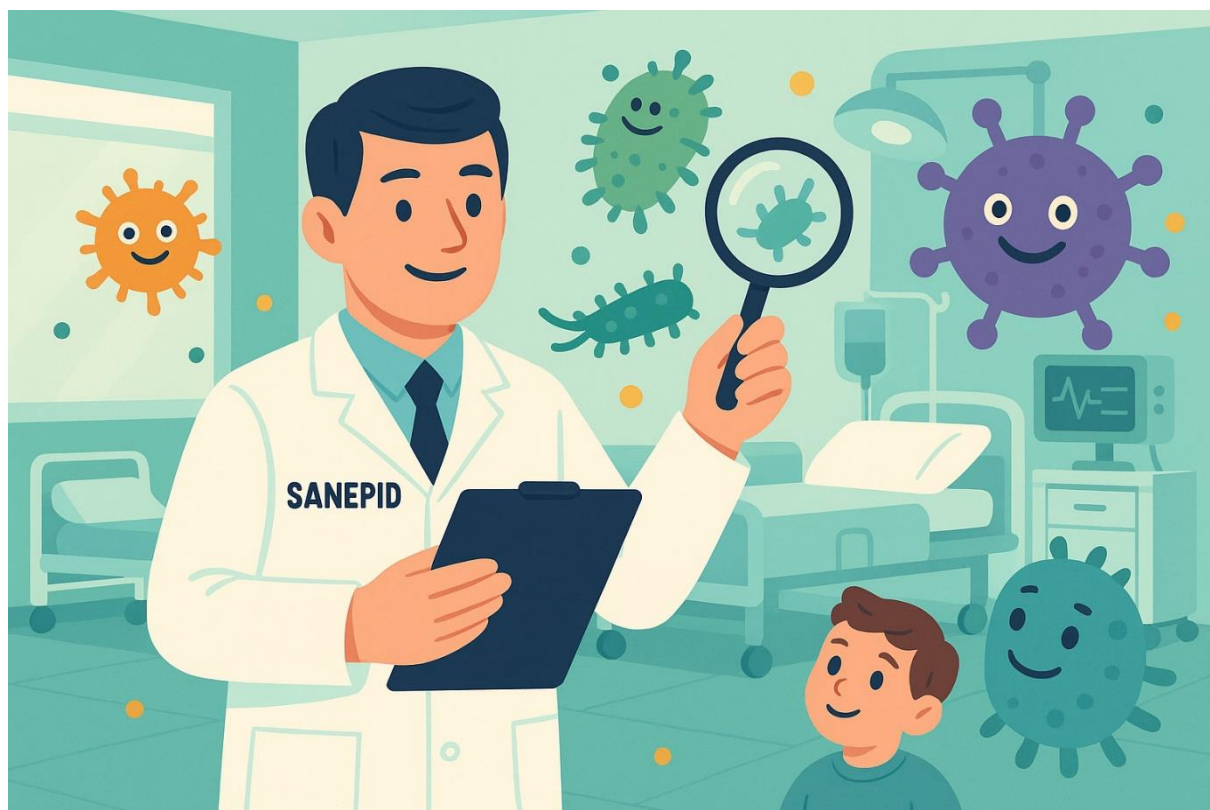
Wyniki analizy stanu zaszczepienia oraz dane dotyczące zgłaszanych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych są corocznie publikowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie (NIZP-PZH-PIB) w biuletynie pt. „Szczepienia Ochronne w Polsce” za dany rok na stronie internetowej: www.pzh.gov.pl. Biuletyn jest podstawowym źródłem informacji o stanie uodpornienia populacji dzieci i młodzieży w Polsce.

Dystrybucja preparatów szczepionkowych i realizacja programów bezpłatnych szczepień

Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne odpowiadają za dystrybucję preparatów szczepionkowych do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych w ramach Programu Szczepień Ochronnych oraz zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek został objęty finansowaniem przez ministra właściwego do spraw zdrowia, w tym HPV: Dla dzieci/młodzieży (od 9. do 14. roku życia), COVID-19: Dla osób od 6. miesiąca życia, Krztusiec: Dla kobiet w ciąży (od 27. do 36. tygodnia, a w wybranych przypadkach od 20.).

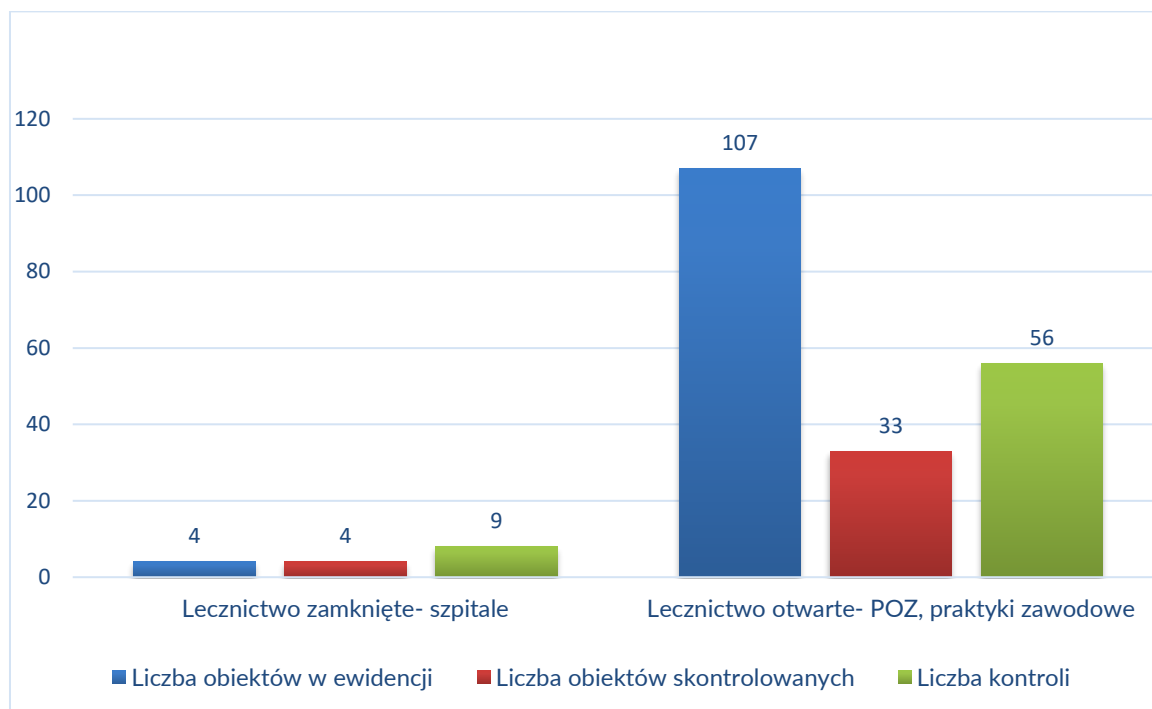
Wydano 38188 preparatów szczepionkowych (do punktów szczepień zlokalizowanych na terenie Miasta Rybnika, Miasta Żory i powiatu rybnickiego).

STAN SANITARNY W PODMIOTACH WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W 2025 roku w ewidencji podmiotów leczniczych zarejestrowano ogółem 107 obiektów na terenie Miasta Żory. Skontrolowano 33 obiekty i przeprowadzono ogółem 56 kontrole sanitarne w zakresie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Rodzaj i ilość podmiotów leczniczych skontrolowanych w 2025 roku

Lecznictwo zamknięte

W 2025 roku w ewidencji zarejestrowano 4 podmioty lecznicze zamknięte, w tym 1 szpital jednodniowy i 1 hospicjum. Przeprowadzono ogółem 9 kontroli w 4 podmiotach leczniczych:

- 7 kontroli sanitarnych,
- 1 kontrola doraźna,
- 1 kontrole sprawdzająca.

W Szpitalu Miejskim w Żorach w dniu 31.07.2025 r. zakończył działalność Oddział Wcześnieńców i Noworodków, Oddział Położniczy oraz Poradnia Laktacyjna.

W dniu 11.03.2025 r. w Szpitalu Miejskim w Żorach przeprowadzono kontrolę planową dotyczącą Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych, która wykazała nieprawidłowości – brak potwierdzenia stosowną dokumentacją wymaganych prawem kwalifikacji przewodniczącego ZKZS. W związku z powyższym zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

Stan sanitarno-higieniczny w skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Lecznictwo Otwarte – w tym praktyki zawodowe

W 2025 roku w ewidencji obiektów nadzorowanych na terenie Miasta Żory zarejestrowano 107 obiektów. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 29 podmiotów leczniczych, ogółem przeprowadzono 56 kontroli w obiektach podmiotów leczniczych i praktykach zawodowych.

W podmiocie leczniczym prowadzącym działalność w zakresie stomatologii w wyniku przeprowadzonej kontroli planowanej, stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne - brak wyznaczonego miejsca

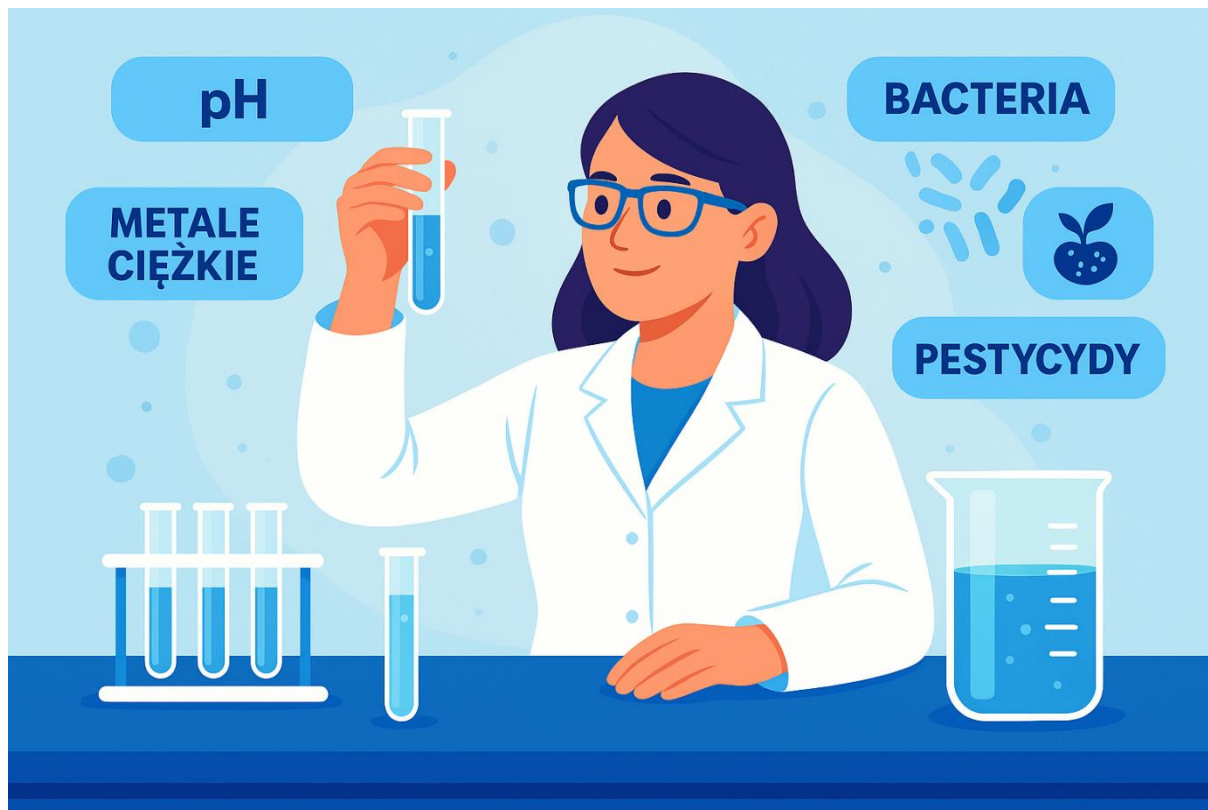
przeznaczonego do dezynfekcji, mycia środków transportu wewnętrznego odpadów medycznych oraz pojemników wielokrotnego użytku, w których segreguje się odpady medyczne w miejscu ich powstania. W związku z powyższym zostało wszczęte postępowanie administracyjne.

Stan sanitarno-higieniczny w większości skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń

Interwencje

W 2025 roku nie zgłoszono próśb o interwencję.

BEZPIECZEŃSTWO WODY

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach swoich ustawowych obowiązków prowadzi nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (w tym ciepłą wodą użytkową w zakresie bakterii *Legionella sp.*), nad jakością wody na pływalniach, kąpieliskach oraz miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

W 2025 r. w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem wody na terenie Miasta Żory przeprowadzono 16 kontroli sanitarnych z poborem próbek wody. Wydano ogółem 2 decyzje administracyjne dotyczące oceny rocznej jakości wody na pływalni.

Ponadto wydano:

- ✓ 1 ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- ✓ 2 oceny okresowe dot. ocen półrocznych o jakości wody, przeznaczonej do spożycia,
- ✓ 2 oceny dotyczące jakości wody w kąpieliskach (w tym 1 ocena sezonowa i 1 ocena urzędowa),
- ✓ 11 ocen dot. materiałów i wyrobów służących do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

W 2025 r. na terenie Miasta Żory w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia, przedsiębiorstwa dostarczyły ogółem ok. 7 692,5 m³/d wody, dla 61887 mieszkańców. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę są ujęcia powierzchniowe w Goczałkowicach, ze strefy zasilania Goczałkowice-Rybnik (źródło zasilania ZUW Goczałkowice), natomiast pozostała część wody pochodzi z ujęć głębinowych własnych, zlokalizowanych w Żorach-Roju.

Na terenie miasta wyodrębnia się następujące strefy zaopatrzenia w wodę:

- strefa zaopatrzenia w wodę zasilana ze stref Goczałkowice-Rybnik –5548,3 m³/d.
- strefa zaopatrzenia w wodę pochodząca z ujęcia głębinowego w Żorach-Roju –2144,2 m³/d.

Podmiotami realizującymi zbiorowe zaopatrzenie w wodę dla Miasta Żory są:

- Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A., ul. Wojewódzka 19, 44-026 Katowice - producent i dostawca wody pochodzącej z ujęć powierzchniowych, zlokalizowanych poza terenem miasta,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Wodociągowa 10, 44-240 Żory (właściciel ujęcia głębinowego w Żorach-Roju, wyłączny dystrybutor wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta).

Dodatkowo podmiotami wykorzystującymi wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej są:

- EXTRAL Sp. z o. o., ul. Wygody 2, 44-240 Żory,
- Jelux Polska Sp. z o.o., ul. Towarowa 2, 44-240 Żory.

Na terenie Miasta Żory w 2025 r. pobrano łącznie 74 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw, w ramach przyjętego planu działania oraz interwencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku.

W ramach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, którą prowadziły w 2025 r. przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i inne podmioty działające na terenie miasta Żory, tj. Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Żorach, a także EXTRAL Sp. z o. o. oraz Jelux Polska Sp. z o. o. (oba posiadające indywidualne ujęcia wody), wykonano 67 badań próbek wody w tym 56 próbek w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 11 próbek w zakresie monitoringu parametrów grupy B. Próbki w badanym zakresie spełniały obowiązujące wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, za wyjątkiem pojedynczych przypadków przekroczenia stężenia azotanów oraz niklu w próbce wody pochodzącej z ujęcia indywidualnego. Opisane wyżej przypadki zanieczyszczeń wody do spożycia nie stwarzały zagrożenia dla zdrowia ludzi, tym nie mniej wymagały podjęcia działań naprawczych. Wykonane w ramach kontroli wewnętrznej ponowne badania wykazywały poprawę jakości wody.

W ramach własnego planu działania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku w 2025 r. w 2 obiektach przeprowadził 4 kontrole (w tym 1 kontrolę sanitarną Stacji Uzdatniania Wody i 3 kontrole związane z poborem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi) mające na celu ocenę jakości wody w poszczególnych strefach, w trakcie których do badań laboratoryjnych zostało pobranych 7 próbek wody, w tym 4 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 3 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

W próbkach pobranych w ramach planu działania na 2025 r. badania nie wykazały przekroczeń w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Odsetek kwestionowanych próbek wody do spożycia w latach 2022-2025

ROK	2022	2023	2024	2025
Liczba pobranych próbek wody	75	74	78	74
% próbek wody niespełniających wymagań	0%	3%	6,4%	2.7%

Ciepła woda użytkowa

W 2025 roku na terenie Miasta Żory w 5 obiektach przeprowadzono ogółem 8 kontroli z poborem ciepłej wody użytkowej. Skontrolowano ww. w zakresie:

- ✓ 3 podmioty lecznicze, w których przeprowadzono 6 kontroli i pobrano 38 próbek wody do badań laboratoryjnych,
- ✓ 1 hotel, w których przeprowadzono 1 kontrolę i pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych,
- ✓ 1 dom pomocy społecznej, w którym przeprowadzono 1 kontrolę i pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych.

Ogółem pobrano 43 próbki wody do badań laboratoryjnych.

W 2025 r. kontrolowanych obiektach, nie stwierdzono skażenia sieci ciepłej wody użytkowej bakteriami Legionella sp. ciepła woda użytkowa spełniała obowiązujące wymagania.

Ponadto stwierdzono wykonanie obowiązku nałożonego na Szpital Miejski w Żorach, ul. Dąbrowskiego 20, 44-240 Żory. Kontrola sprawdzająca wykazała doprowadzenie jakości c.w.u. do zgodności z wymaganiami Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Woda na pływalniach

Jakość wody wykorzystywanej do kąpeli na terenie Miasta Żory kontrolowana była na przestrzeni całego minionego roku w 1 parku wodnym oraz w sezonie letnim na 1 pływalni odkrytej.

Zarządzający pływalniami zgodnie z harmonogramami na 2025 r., uzgodnionymi z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rybniku zbadali w akredytowanych laboratoriach 321 próbek wody :

- pływalnia kryta – 281 próbek,
- pływalnia odkryta - 27 próbek.

Z przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku analizy otrzymanych na bieżąco od zarządzających pływalniami wyników badań pobieranych próbek wody wynika, iż badania wykonywane były zgodnie z przyjętymi harmonogramami, a uzyskane wyniki świadczyły o poprawnym funkcjonowaniu systemów uzdatniania. Nie mniej jednak nie oznacza to, że systemy te zawsze funkcjonowały bez problemów.

Zakwestionowano 14 próbek wody (4,54% przebadanych prób wody), w których stwierdzono podwyższone wartości stężenia:

- ✓ chloru wolnego i związanego,
- ✓ potencjału redox,
- ✓ odczynu pH,
- ✓ chloroformu.

W przypadku wystąpienia pozostałych nieprawidłowości zarządzający pływalniami informowali o dokonanych działaniach naprawczych, a kolejne wyniki wskazywały na poprawę funkcjonowania systemów uzdatniania wody.

W ramach nadzoru sanitarnego nad pływalniami w 2025 r. tut. organ w 2 obiektach przeprowadził ogółem 2 kontrole, związane z poborem próbek wody na nadzorowanych pływalniach, pobierając łącznie 37 próbek wody:

- dla pływalni krytej – 24 próbki,
- dla pływalni odkrytej – 13 próbek.

Zakwestionowano 19 próbek (51,35% przebadanych prób), w których stwierdzono przekroczenia następujących parametrów:

- ✓ potencjał redox,
- ✓ chlor wolny,
- ✓ chlor związany,
- ✓ odczyn pH.

Ponadto w wyniku ww. kontroli na pływalni odkrytej, stwierdzono nieprawidłowości w postaci braku kompletności zapisów w zakresie: chloru wolnego, potencjału redox, pH, temperatury, chloru związanego oraz braku dziennika bieżącej obserwacji wody basenowej, w którym powinny być odnotowane: data, godzina i podpis osoby dokonującej obserwację wody w nieckach, w tym jej przejrzystość wraz z informacją o ewentualnych zanieczyszczeniach i podjętych działaniach naprawczych oraz prowadzenie rejestru incydentów zgodnie z § 3, ust 1, pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1230). Zarządca przesłał do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku informację o usuniętych nieprawidłowościach, co zostało potwierdzone podczas kontroli sprawdzającej przez upoważnionych przedstawicieli tut. organu.

Woda w kąpieliskach i w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii

Na terenie Miasta Żory w 2025 r. funkcjonowało 1 kąpielisko „Śmieszek” (sezon kąpielowy 20.06.2025 r. – 31.08.2026 r.).

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego wykonano 1 kontrolę urzędową, w ramach której zostały pobrane próbki wody do badań laboratoryjnych oraz została dokonana ocena wizualna jakości wody w kąpieliskach. Dodatkowo 3 razy pobrano próbki oraz dokonano oceny wizualnej jakości wody w kąpieliskach w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem ustalonym z organizatorem kąpieliska i zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku.

Wszystkie badania oraz oceny wizualne jakości wody, w trakcie trwania sezonu, pozwalały na stwierdzenie przydatności wody do kąpielii, z których oceny jakości wody w kąpieliskach były

przekazywane na bieżąco organizatorowi oraz Prezydentowi Miasta Żory, a także zamieszczane w ogólnopolskim Serwisie Kąpieliskowym.

Dokonano także oceny sezonowej i klasyfikacji jakości wody w kąpieliskach „Śmieszek” po sezonie letnim 2025 r., klasyfikując jakość wody w kąpielisku jako „doskonałą”, na podstawie wyników badań z 4 ostatnich sezonów kąpieliskowych.

W sezonie letnim 2025 na terenie Miasta Żory nie było miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

Interwencje

Na terenie Miasta Żory w 2025 r. nie odnotowano interwencji związanych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

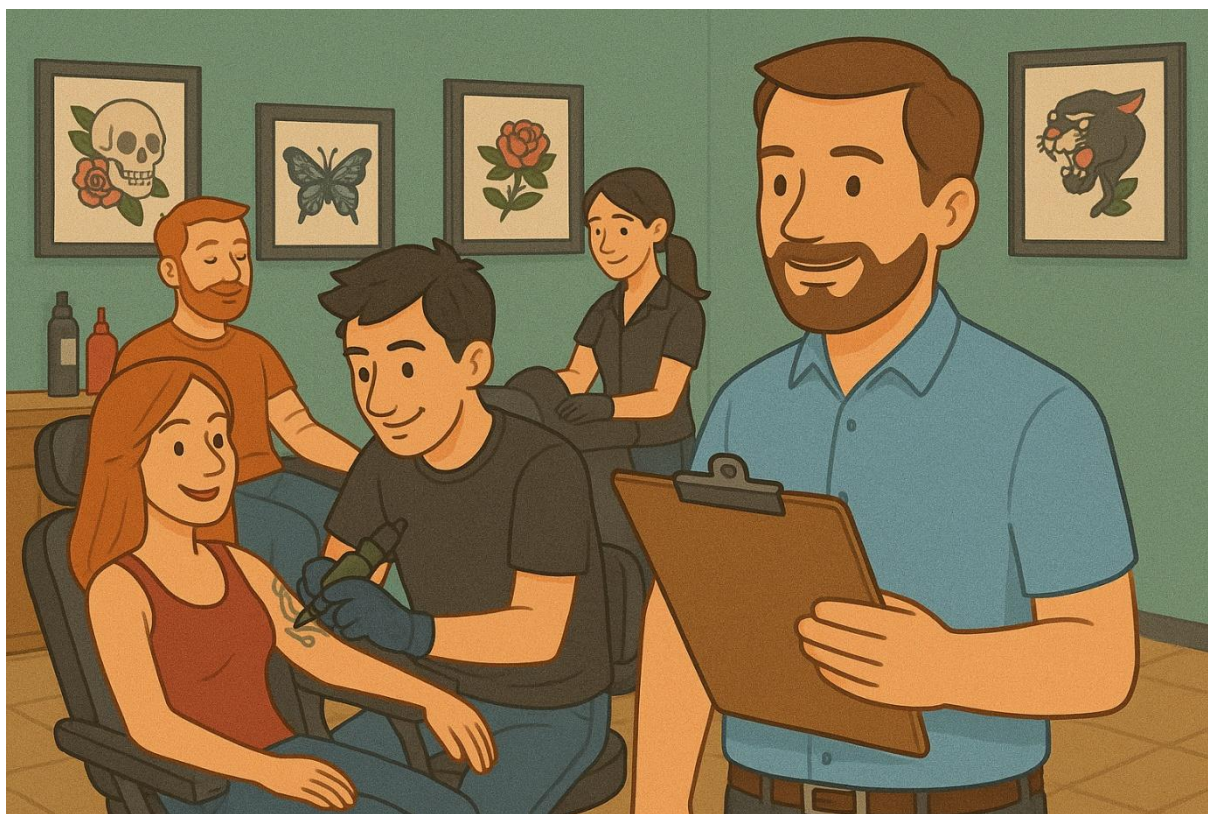
Badania wody wykonywane przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Rybniku

W 2025 r. Oddział Laboratoryjny, w skład którego wchodzi : Sekcja Badań Mikrobiologicznych Higieny Komunalnej i Środowiska oraz Sekcja Badań Fizykochemicznych Higieny komunalnej i Środowiska, wykonał badania ogółem 88 prób w ramach nadzoru sanitarnego na terenie Miasta Żory.

Rodzaj wody - prób	Liczba prób	Liczba oznaczeń-fizycznych	Liczba oznaczeń-chemicznych	Liczba oznaczeń-mikrobiologicznych
Woda do spożycia	4	24	12	18
Pływalnie	37	63	81	83
Kąpieliska	1	-	-	2
Woda ciepła (Legionella sp.)	46	-	-	46

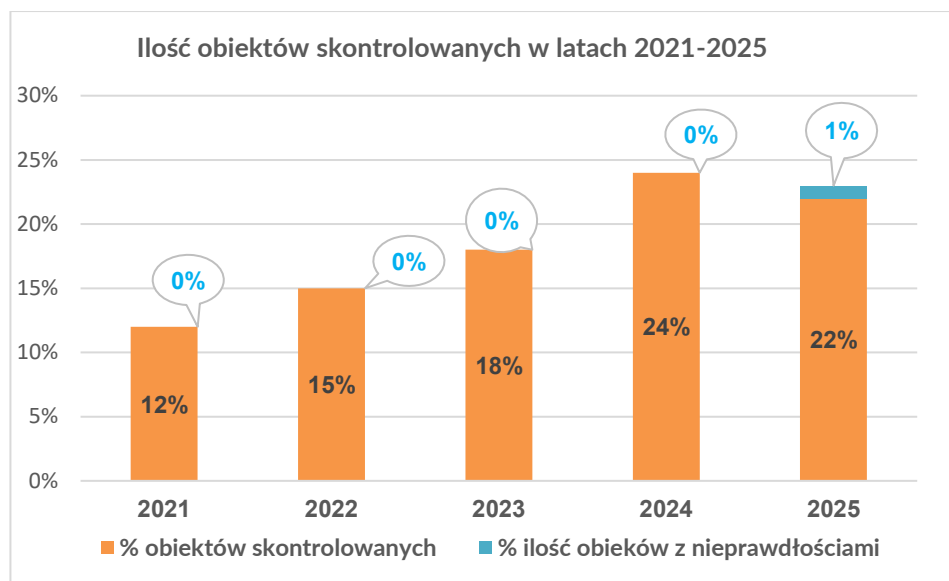
Oddział Laboratoryjny wykonuje również badania na zlecenie Klienta zewnętrznego w ramach: monitoringu prowadzonego przez podmioty zajmujące się produkcją i dystrybucją wody do spożycia; prowadzonego systemu HACCP; przydatności do spożycia wody wodociągowej oraz w studniach przydomowych ; oceny jakości wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli oraz inne zlecone przez Klienta. Ogółem przebadano 537 próbek wody Klienta zewnętrznego i wykonano: 1525 oznaczeń fizycznych, 743 oznaczeń chemicznych, 1664 oznaczenia mikrobiologiczne.

STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Pod nadzorem Sekcji HK w 2025 roku na terenie Miasta Żory znajdowało się 312 obiektów. Skontrolowano 69 obiektów, w których przeprowadzono łącznie 71 kontrole sanitarne.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w jednym z obiektów tj. Dworku Seniora stwierdzono nieprawidłowości w zakresie złego stanu technicznego (szczegółowy opis w interwencjach rozpatrywanych przez PPIS w ramach kompetencji).

W 2025 r. na wniosek różnych podmiotów oraz osób fizycznych wydano:

- ✓ 8 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich,
- ✓ 10 postanowień dotyczących warunków sprowadzenia zwłok i szczątków ludzkich do Polski,
- ✓ 2 opinie dotyczące warunków organizacji imprez masowych,
- ✓ 1 opinia sanitarna dotycząca kategoryzacji obiektu hotelarskiego.

Stan sanitarny środków transportu

W 2025 roku wyrywkowo skontrolowano 4 środki transportu:

- 3 samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich,
- 1 samochód do przewozu bielizny.

Interwencje

W 2025 roku do Sekcji Higieny Komunalnej i Środowiska wpłynęło łącznie 15 interwencji, spośród których 1 przekazano do załatwienia wg właściwości do innego organu, 14 rozpatrzono bezpośrednio.

Interwencje rozpatrywane przez PPIS (w ramach kompetencji) dotyczyły:

- ✓ uciążliwości powodowanych przez hałas: 1 interwencja, przeprowadzono 2 kontrole, wykonane pomiary hałasu, nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi;
- ✓ niewłaściwego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych i związanych z tym uciążliwości, w tym zgonu w mieszkaniu: 3 interwencje, przeprowadzono 2 kontrole, 4 wizytacje, 1 interwencja zasadna – lokal został doprowadzony do należytego stanu sanitarnego;
- ✓ niewłaściwego stanu sanitarnego innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi: 1 interwencja, przeprowadzono 2 kontrole, wydano decyzje nakazującą, interwencja zasadna - w Dworku Seniora stwierdzono nieprawidłowości w postaci braku zachowania rozdziału dróg obiegu bielizny czystej i brudnej w pralni. Sekcją wiodącą w sprawie była Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia przez którą została wydana decyzja nakazująca (Decyzja znak ONS-BŻ.9027.63.2025.BOB z dnia 17.01.2025 r.). Sprawę zakończono. Obiekt docelowo został zlikwidowany;

- ✓ uciążliwości powodowanych przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi: 2 interwencje, przeprowadzono 1 kontrolę, 1 wizytację, interwencje bezzasadne;
- ✓ innych spraw: 7 interwencji (4 interwencje dotyczyły prowadzenia działalności gospodarczej z zakresu fryzjerstwa lub kosmetyki bez zachowania należytych warunków higieniczno-sanitarnych; 2 interwencje dotyczyły nieprzestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium, 1 interwencja dotyczyła wypożyczalni strojów karnawałowych), przeprowadzono 4 kontrole oraz 1 wizytację, interwencje bezzasadne, 1 obiekt został zlikwidowany.

Interwencje przekazane innym organom do załatwienia zgodnie z kompetencjami:

- ✓ 1 interwencja dotyczyła uciążliwości hałasowych przenikających do domu mieszkalnego związanych z działalnością firmy produkcyjnej – interwencja przekazana do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.

Działania edukacyjno- informacyjne

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 r., w zakresie realizacji zadania pn.: „Działania edukacyjno-informacyjne każdorazowo w ramach prowadzonych kontroli wraz ze sprawozdawczością w tym zakresie” w roku 2025 na terenie Miasta Żory we wszystkich zaplanowanych obiektach, w których odbyły się kontrole przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne.

Działania obejmowały tematykę dotyczącą m.in.:

- ✓ właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej mającej na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella;
- ✓ badań bakteriologicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny (Legionella sp.);
- ✓ postępowania z odpadami medycznymi;
- ✓ postępowania z bielizną czystą i brudną;
- ✓ zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, klimatyzacji (okresowe przeglądy, czyszczenie);
- ✓ stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego pomieszczeń/urządzeń obiektu;
- ✓ palenia wyrobów tytoniowych;
- ✓ obowiązków wynikających z kontroli wewnętrznej;
- ✓ zagrożeń dotyczących zakwitów sinic;
- ✓ obowiązków zarządzającego pływalnią;
- ✓ właściwej eksploatacji pływalni w związku ze zwiększonym jej obciążeniem;
- ✓ działań zarządzającego w zakresie dobrych praktyk kąpiących się;
- ✓ zagrożeń wynikających z następstw korzystania z solarium;
- ✓ procedur utrzymania czystości bieżącej i DDD.

W ramach przeprowadzanych działań informacyjno-edukacyjnych właścicielom/zarządcom w trakcie kontroli pozostawiano przygotowane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej materiały w formie ulotek w zakresie informacji dotyczących m.in. bezpieczeństwa sanitarnego wentylacji i klimatyzacji obiektów; dbania o instalację wewnętrzną w budynkach;

profilaktyki zakażeń bakterii Legionelli; palenia wyrobów tytoniowych, nowatorskich wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych. Dodatkowo w trakcie kontroli informowano o dostępnych źródłach wiedzy, wskazując strony internetowe zawierające linki do publikacji, w tym dotyczących profilaktyki zakażeń bakterią Legionelli.

W związku ze zbliżającym się sezonem letnim i ryzykiem wzrostu zachorowań na legionellozę oraz z powszechnym zasiedlaniem instalacji wodnych pałeczkami *Legionella* i zagrożeniem zakażenia ludzi do prezydentów, wójtów i burmistrzów miast/gmin, podmiotów wykonującą działalność leczniczą, domów pomocy społecznej, placówek zapewniających całodobową opiekę, centrów handlowych, hoteli i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, zarządców budynków wielorodzinnych przesłano pismo dotyczące kształtowania dobrych praktyk minimalizujących ryzyko zagrożeń zachorowań na legionellozę.

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOCI I ŻYWIENIA

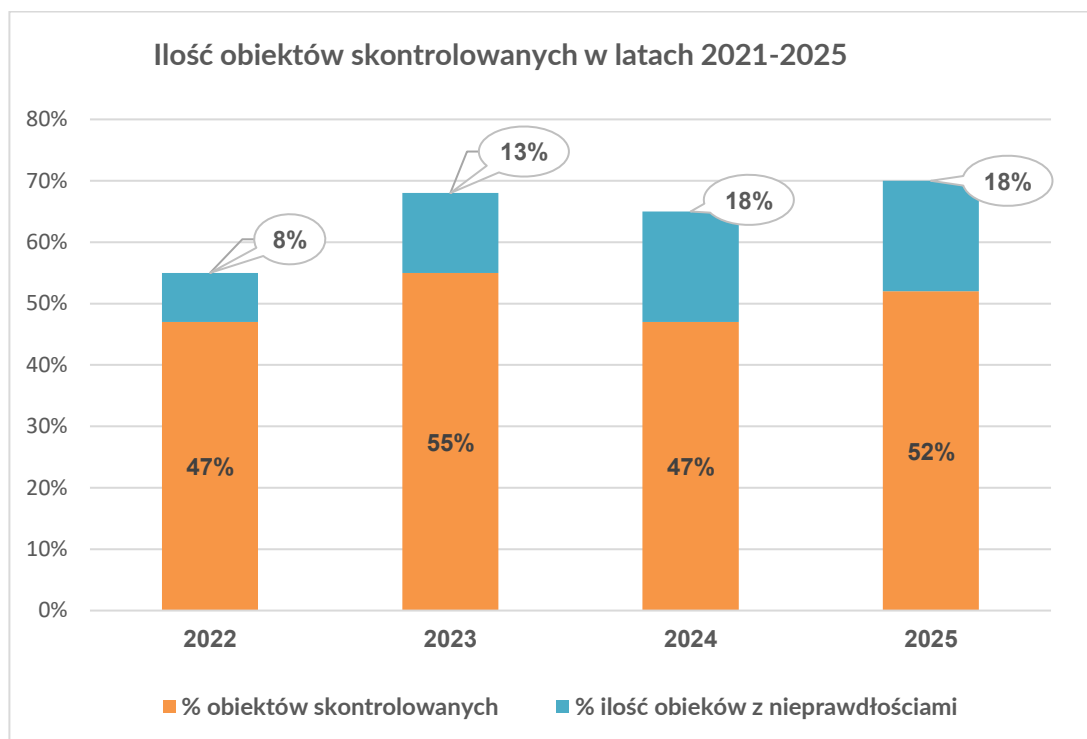

W 2025 roku w ewidencji znajdowało się 2478 obiektów, w tym 645 na terenie Miasta Żory (w 2024r. – 651 obiekty).

Liczba i rodzaje obiektów objętych nadzorem w latach 2022 - 2025 roku

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba			
	2025	2024	2023	2022
Zakłady produkcji żywności	45	40	39	36
Obiekty obrotu żywnością	332	328	345	345
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	190	198	194	192
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	61	66	64	62
Zakłady produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	17	19	20	18
Razem	645	651	662	653

W 2025 roku skontrolowano **336** obiekty, w **59** obiektach stwierdzono nieprawidłowości tj. w **18%** skontrolowanych obiektach. Przeprowadzono **456** kontroli sanitarnych. W oparciu o ujednolicone arkusze oceniono **220** obiektów.

Do badań laboratoryjnych pobrano **96** prób (w 2024r. – 92 próby), w tym:

- ✓ 86 próbek środków spożywczych,
- ✓ 6 próby zmiotków,
- ✓ 4 próby wymazów sanitarnych.

Zakwestionowano **2** próby zmiotek pobranych w zakładzie piekarnia-cukiernia (w 2024r. – 2 pobrane próby) z uwagi na obecność licznych żywych chrząszczy i larw oraz ich pozostałości: martwe chrząszcze i larwa.

W 2025 roku ogółem wydano **37** decyzji administracyjnych nakazowych (w 2024r- 40 decyzji) oraz **128** decyzji płatniczych. Oprócz decyzji nakazowych i płatniczych wydano łącznie **122** innych decyzji merytorycznych dotyczących: zatwierdzenia zakładu, wykreślenia z rejestru zakładu, zmieniających.

W wyniku stwierdzonych uchybień sanitarno-porządkowych osoby odpowiedzialne ukarano 36 mandatami karnymi na łączną kwotę 10.200 zł.

Zakłady produkcji żywności

W 2025 roku w ewidencji znajdowało się 45 zakładów produkcyjnych, z których skontrolowano 26, tj. 58% obiektów nadzorowanych (w 2024r.- 65% obiektów), przeprowadzając 54 kontrole sanitarnych.

Rodzaje i liczba zakładów produkcji żywności w latach 2022 - 2025r.

Rodzaje zakładów produkcji żywności	Liczba zakładów			
	2025	2024r.	2023r.	2022r.
Wytwórnie lodów	2	2	2	2
Piekarnie	11	11	10	10
Ciastkarnie	2	2	2	2
Przetwórnie warzywno-owocowe	1	1	1	1
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	6	5	5	4
Producenci żywności w warunkach domowych	16	12	10	8
inne wytwórnie żywności	7	7	8	8
Ogółem	45	40	39	36

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w 2025 roku:

- obecność szkodników lub śladów ich bytowania (piekarnie),
- brudne podłogi, brudny sprzęt podręczny (piekarnie).

Wydano 4 decyzje administracyjne nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień (w tym wydano 2 decyzje nakazujące przeprowadzenie zabiegów dezynsekcji i deratyzacji) – w związku ze stwierdzeniem obecności szkodników) oraz 11 decyzji płatniczych. Oprócz decyzji nakazowych i płatniczych wydano łącznie 7 innych decyzji merytorycznych dotyczących: zatwierdzenia zakładu, wykreślenia z rejestru zakładu, zmieniających.

W związku ze stwierdzeniem bieżących nieprawidłowości sanitarnych nałożono 2 mandaty karne na kwotę 800 zł.

W zakładach produkujących żywność pobrano 27 prób do badań laboratoryjnych, w tym 21 prób środków spożywczych i 6 prób zmiotek. Zdyskwalifikowano (zakwestionowano) 2 próby sanitarne tzw. zmiotki pobrane w zakładzie produkcyjnym - piekarnio-cukierni z uwagi na stwierdzoną obecność szkodników zbożowo-mącznych oraz ich pozostałości.

Ponadto podczas kontroli sanitarnych w ramach badań przesiewowych tłuszczu smaźalniczego przeprowadzono sprawdzenie zawartości związków polarnych w tłuszczu smaźalniczym używanym w 1 zakładzie produkcyjnym. Badana próbka nie wykazała przekroczenia limitów zawartości ww. substancji.

Obiekty obrotu żywnością

W 2025 roku w ewidencji znajdowało się **332** zakładów obrotu żywnością, z których skontrolowano **186**, tj. **56%** obiektów nadzorowanych (w 2024r - 43% obiektów), przeprowadzając **243** kontroli sanitarnych.

Rodzaje i liczba zakładów obrotu żywnością w latach 2022- 2025

Rodzaje zakładów obrotu żywnością	Liczba zakładów			
	2025	2024r.	2023r.	2022r.
Sklepy spożywcze	170	171	182	182
Kioski spożywcze	30	33	35	37
Apteki	17	18	18	18
Magazyny hurtowe	17	18	17	14
Obiekty ruchome i tymczasowe	13	7	10	10
Środki transportu	10	11	11	13
Inne obiekty obrotu	75	70	72	71
Razem	332	328	345	345

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w 2025r.:

- ✓ zły stan ścian, sufitów (brudne, z zaciekami i/lub zakurzone z łuszczącą się odpadającą farbą) lub podłogi z ubytkami (w sklepach),
- ✓ brak ciepłej wody w umywalce do mycia rąk w WC dla personelu (sklepy),
- ✓ sprzedaż żywności po upływie terminu przydatności do spożycia (sklepy),
- ✓ brak czystości i porządku w sklepach (brudne urządzenia chłodnicze, zamrażarki, podłogi, zakurzone regały,
- ✓ nieprzestrzeżenie instrukcji GHP higiena personelu (sklepy),
- ✓ brak identyfikowalności wprowadzanych do obrotu środków spożywczych (stoisko na odpuście, sklepy),
- ✓ niewłaściwy stan techniczny regałów, szafek i sprzętu pomocniczego: nóż i deska do krojenia (sklepy).

W 2025 roku wydano **16** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz **70** decyzji płaćniczych. Oprócz decyzji nakazowych i płaćniczych wydano łącznie **57** innych decyzji merytorycznych dotyczących: zatwierdzenia zakładu, wykreślenia z rejestru zakładu, zmieniających.

W związku ze stwierdzeniem bieżących nieprawidłowości sanitarnych nałożono **21** mandaty karne na kwotę **5.450 zł**.

W zakładach wprowadzających do obrotu żywność pobrano **61** prób środków spożywczych do badań laboratoryjnych. Żadna z prób nie została zdyskwalifikowana.

Do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w oparciu o art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, wystosowano 2 wnioski o ukaranie w drodze decyzji administracyjnej w związku z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów – dot. 2 zakładów z grupy inne zakłady obrotu żywnością.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2025 roku w ewidencji znajdowało się **251** zakładów żywienia zbiorowego, z których skontrolowano **124** tj. **49%** obiektów nadzorowanych (w 2024r. – 50% obiektów), przeprowadzając **159** kontroli sanitarnych.

Rodzaje i liczba zakładów żywienia zbiorowego w latach 2022 - 2025

Rodzaje zakładów obrotu żywnością	Liczba zakładów			
	2025	2024r.	2023r.	2022r.
Zakłady żywienia zbiorowego – typ otwarty	65	69	68	57
Zakłady małej gastronomii	125	129	126	135
Stołówki pracownicze	2	2	2	2
Bufety przy zakładach pracy	1	1	1	1
Bloki żywienia w szpitalach	2	2	2	2
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	2	2	2	2
Stołówki w żłobkach i małego dziecka	11	13	12	10
Stołówki szkolne	16	16	16	15
Stołówki przedszkolne	23	25	24	25
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	2	2	2
Inne zakłady	1	1	1	1
Zakłady usług cateringowych	2	2	2	2
Ogółem	251	264	258	254

Podczas kontroli najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- ✓ zły stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów (brudne, z zaciekami, zakurzone),
- ✓ brudne posadzki, zbędne przedmioty (zakład usług cateringowych, restauracje),
- ✓ brudne urządzenia chłodnicze i brak segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych (zakłady małej gastronomii, restauracje),
- ✓ brak dostępnych dla klientów wykazów składników wraz z wyróżnionymi alergenami w dla przygotowywanej żywności (zakłady żywienia otwartego).

W 2025r. wydano **17** decyzji administracyjnych nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień oraz **47** decyzji płacniczych. Oprócz decyzji nakazowych i płacniczych wydano łącznie **56** inne decyzje merytoryczne dotyczących: zatwierdzenia zakładu, wykreślenia z rejestru zakładu, zmieniające.

W związku ze stwierdzeniem bieżących nieprawidłowości sanitarnych nałożono **13** mandatów karnych na kwotę **3.950 zł.**

W zakładach żywienia zbiorowego pobrano **8** próbek do badań laboratoryjnych (w 2024r. - 4 próby): **4** próby żywności oraz **4** próbki sanitarne - wymazy. Nie zakwestionowano żadnej z prób.

Do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w oparciu o art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, wystosowano 1 wniosek o ukaranie w drodze decyzji administracyjnej w związku z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów – dot. domu pomocy społecznej.

Zakłady produkujące i wprowadzające do obrotu materiały i wyroby do kontaktu z żywnością

W 2025 roku w ewidencji znajdowały się 17 zakładów z tej grupy (2 produkcji, 15 obrotu). W 2025 wydano 2 decyzje wykreślające z rejestru Zakładów Podlegających Kontroli Organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Nadzór nad importem/eksportem

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wywożonych zagranicę przeprowadzono 1 608 kontroli dokonując sprawdzenia dokumentacji 3 585 partii środków spożywczych o łącznej masie: 19 265 461,368 kg i wydano 1 608 świadectw eksportowych.

Wystawiono 348 decyzji płatniczych.

Przeprowadzono także 7 granicznych kontroli związanych z importem. Kontrolami objęto następujące produkty: kawa rozpuszczalna, napoje kawowe, herbata, wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (praski do burgerów, kubki ceramiczne, dozownik dźwigowy z pojemnikiem), pochodzące z Wielkiej Brytanii, Chin oraz Szwajcarii. Wydano 7 świadectw potwierdzających spełnienie wymagań na podstawie oględzin dla łącznie 24 partii produktów.

Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego

W 2025 r. pobrano oraz poddano analizie ilościowej i jakościowej jadłospisy dekadowe w 10 placówkach żywienia zbiorowego zamkniętego, tj. w:

- 2 szpitalach,
- 3 żłobkach (1 kuchnia własna w miejscu, 2 zakłady działające w systemie cateringowym),
- 5 przedszkoli (3 zakłady posiadające kuchnię własną od surowca, 2 prowadzące żywienie w systemie cateringowym).

Trzy jadłospisy dekadowe uzyskały ocenę negatywną. Nieprawidłowości dotyczyły braku realizacji wytycznych Instytutu Żywności i Żywienia w zakresie:

- ✓ pokrycia zapotrzebowania na energię, która znacznie przewyższała normę na składniki energetyczne (dwa żłobki) lub podaż energii była niewystarczająca (1 przedszkole);
- ✓ pokrycia zapotrzebowania na wapń – we wszystkich placówkach stwierdzono brak pokrycia zapotrzebowania na wapń,
- ✓ pokrycia zapotrzebowania na żelazo - w 1 przedszkolu stwierdzono brak pokrycia zapotrzebowania na żelazo,
- ✓ przekroczenia (zbyt dużo) zalecanego poziomu ilości soli kuchennej – w 2 żłobkach,
- ✓ realizacji zaleceń dotyczących najwyższego poziomu spożycia sodu (soli kuchennej), która została przekroczona w dwóch żłobkach.

Ponadto w ramach realizacji „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej” poddano ocenie teoretycznej jadłospisy dekadowe pacjentów będących na diecie podstawowej hospitalizowanych w dwóch szpitalach w Żorach. Po przeprowadzeniu oceny z wykorzystaniem arkusza oceny dekadowej jadłospisów w obu szpitalach uzyskano wyniki klasyfikowane jako „sposób żywienia zadawalający”. Średnia punktów uzyskana ze spożycia warzyw i owoców w jednym ze szpitali była niewystarczająca, co zdyskwalifikowało pozytywna ocena jadłospisu. Do dyrektora tego szpitala skierowano pismo wskazujące na potrzebę uzyskania poprawy struktury żywienia w tym zakresie. Zakład zadeklarował podjęcie działań naprawczych.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną

W 2025 r. w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano łącznie 7 prób tzw. żywności prozdrowotnej, w tym:

- **6 prób żywności środków spożywczych specjalnego przeznaczenia (dla określonych grup) tj.:**
  - ✓ 1 próba żywności specjalnego przeznaczenia medycznego kierunku zawartości metali ciężkich (Pb, Cd, Ni, Hg),
  - ✓ 2 próby żywności specjalnego przeznaczenia medycznego kierunku znakowanie,
  - ✓ 1 próba żywności „bezglutenowej” w kierunku oznaczenia metali ciężkich (Pb, Cd, Ni, Hg),
  - ✓ 1 próba z grupy preparaty do dalszego żywienia niemowląt w proszku w kierunku znakowanie,
  - ✓ 1 próba z grupy żywność dla dzieci- dania gotowe- w kierunku znakowanie.

- **1 próba suplementów diety tj.:**
  - ✓ 1 próby w kierunku oznaczenia substancji dodatkowych,

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań laboratoryjnych nie stwierdzono nieprawidłowości w badanych zakresach. Spośród w/w wyżej kategorii środków spożywczych 7 prób było także oceniane pod względem poprawności znakowania – na zgodność m.in. z przepisami zawartymi w: ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia, Rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady nr: 1169/2011, 609/2013, 1924/2006. Nie zakwestionowano żadnej z pobranych i badanych laboratoryjnie prób.

W 2025 r. w ramach urzędowej kontroli żywności w 5 aptekach przeprowadzono 5 kontroli oraz w 3 zakładach (sklepie zielarsko-medycznym, magazynie suplementów diety) przeprowadzono 3 kontrole. Były to kontrole kompleksowe, interwencyjne RASFF. W obiektach stacjonarnych sprawdzano m.in. warunki przechowywania żywności (zachowanie czystości sprzętu i wyposażenia, właściwych warunków termicznych czy też, obecność szkodników). Podczas kontroli zakładów obrotu żywnością nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2025 do ŚPWIS nie skierowano wniosku o ukaranie przedsiębiorcy z uwagi na nieprawidłowe znakowanie w związku z prowadzeniem działalności polegającej na wprowadzaniu do obrotu suplementów diety.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono także kontrole akcyjne ukierunkowane na wykonywanie poleceń Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego lub związane z realizacją zaplanowanych zamierzeń:

1. Akcja dotycząca znakowania oraz warunków przechowywania butelkowanych wód mineralnych w sezonie letnim

W ramach realizacji tej akcji przeprowadzono 2 kontrole tematyczne w obiektach obrotu żywnością (1 hipermarket i 1 sklep), podczas których dokonano oceny znakowania 3 wód źródłanych. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących znakowania oraz dotyczących warunków przechowywania wód butelkowanych.

2. Akcja dot. oceny warunków sanitarnych obiektów w okresie wzmożonego ruchu turystycznego w okresie letnim.

W ramach realizacji tej akcji kontrolą objęto 6 zakładów: dwa zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego oraz 4 zakłady małej gastronomii. Przeprowadzono łącznie 6 kontroli. Podczas przeprowadzonych działań kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w jednym zakładzie żywienia zbiorowego typu otwartego. Stwierdzono, iż procedura z zakresu GMP wymaga weryfikacji.

Nie nałożono mandatów karnych. Nie wydano decyzji nakazujących. Sprawdzenie wykonania stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości odbyło się w siedzibie PSSE w Rybniku poprzez kontrolę dostarczonej dokumentacji.

3. Akcja dotycząca poboru zmiotek do badań laboratoryjnych – „akcja Mklik”

W ramach realizacji tej akcji w 2025r. na terenie miasta Żor pobrano do badań laboratoryjnych 6 prób zmiotek w 3 zakładach produkcyjnych – piekarniach. W 2 próbach pobranych w 1 piekarni zostały wykryte szkodniki zbożowo mączne oraz ich pozostałości w postaci martwych szkodników, stąd też została wydana decyzja nakazująca przeprowadzenie zabiegu dezynsekcji. Decyzja została wykonana, przedsiębiorca przeprowadził zabieg dezynsekcji.

4. Akcja wzmożonego nadzoru nad strukturą żywienia dzieci w żłobkach i przedszkolach w 2025r.

Przeprowadzono 8 ocen ilościowych na podstawie dostarczonych jadłospisów dekadowych lub raportów magazynowych. Analizę dekadową przeprowadzono w 3 żłobkach (w tym w 2 działających w systemie cateringowym), w 5 przedszkolach (w tym 2 działających w systemie cateringowym). Liczba próbek nieprawidłowych spośród próbek zbadanych teoretycznie na podstawie dekadowych jadłospisów i raportów magazynowych wyniosła 3; 1 to dekadówka pobrana w żłobku, 2 jadłospisy dekadowe pobrane w przedszkolach.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprawidłowej wartości energetycznej (zbyt wysoka lub zbyt niska) wynikającej z nieprawidłowej ilości węglowodanów, białka i tłuszczu;
- niewystarczającej ilości witaminy C i wapnia;
- przekroczenia poziomu wystarczającego spożycia sodu/soli.

Wystosowano pisma do dyrektorów zakładów oraz do podmiotów ich nadzorujących (Wydział Edukacji we właściwych terenowo urzędach gmin czy miast). Przeprowadzono dotychczas rekontrolę w dwóch zakładach dotyczące poprawy struktury żywienia, W wyniku rekontroli stwierdzono częściową realizację wydanych zaleceń oraz poprawę struktury żywienia., jednak ostateczna ocena jadłospisu dekadowego pozostała negatywna. W 2026r. będą podejmowane dalsze czynności kontrolne i działania mające na celu poprawę struktury żywienia dzieci w żłobkach i przedszkolach.

5. Akcja dotycząca wzmożenia nadzoru w zakresie kontroli pochodzenia mięsa i mleka pozyskiwanych od zwierząt parzystokopytnych oraz produktów wytworzonych z tych surowców na targowiskach, jak i w handlu detalicznym

W ramach realizacji tej akcji kontrolą objęto 2 zakłady działające na terenie targowiska.

Przeprowadzono łącznie 2 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie identyfikowalności mięsa i produktów mlecznych ani nieprawidłowości technicznych.

RASFF - System Wczesnego Ostrzeżenia o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt

W związku z otrzymanymi w 2025 r., w ramach funkcjonującego na terenie państw Unii Europejskiej systemu RASFF, powiadomieniami alarmowymi, informacyjnymi oraz powiadomieniem o niezgodności, przeprowadzono 25 kontroli w celu monitorowania występowania w obrocie kwestionowanych produktów żywnościowych czy też materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością tj.:

- „Sól kamienna jodowana” (nie rozpuszcza się całkowicie w wodzie), powiadomienie o niezgodności;
- „Mąka żytnia razowa, typ 2000” (przekroczenia NDP ochratoksyny A);
- „Figi suszone” (przekroczenia ochratoksyny A);
- „Ostropest plamisty” (przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu); w ramach działań własnych przedsiębiorca wycofał 7 sztuk kwestionowanego produktu;
- „Ostropest plamisty” (przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu);

- „Nasiona lnu złotego (Økologiske Gyldne Hørfrø (Golden flax seed));
- „YUNNAN herbata, liściasta” (przekroczenia NDP pozostałości pestycydu-antrachinonu)
- „Orzechy laskowe łuskane”; w ramach działań własnych przedsiębiorca wycofał 6 sztuk kwestionowanego produktu;
- „Aj Ajinomoto OYAKATA w stylu japoński kurczak Teriyaki” (napromienianie badanej próbki)
- „Szkłanki ze wzorem kwiatowym” (migracja ołowiu i kadmu); w ramach działań własnych przedsiębiorca wycofał 24 opakowań (po 3 sztuki) kwestionowanego produktu;
- „Suplement diety Swanson Graviola 530 mg” (nieautoryzowana nowa żywność), w ramach działań własnych przedsiębiorca wycofał 1 sztuki kwestionowanego produktu;
- „Mąka żytnia typ 720” (przekroczenie NDP pozostałości ochratoksyny A);
- „Twaróg na Sernik” (wykrycie ciał obcych w produkcji);
- „Cappuccino Nesladkan – Cappuccino unsweetened”;
- „Błonnik” (obecność Salmonella spp.);
- „Groch cały” (przekroczenie NDP pozostałości pestycydu dla tiakloprydu); w ramach działań własnych przedsiębiorca wycofał 15 sztuk kwestionowanego produktu;
- „Orzeszki pinii” (przekroczenie NDP kadmu); w ramach działań własnych przedsiębiorca wycofał 18 sztuk kwestionowanego produktu;
- „Herbatka ziołowa pokrzywa, ekspresowa BI-FIX” (przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych).

Interwencje

W roku 2025 r. zgłoszono **30** wniosków o interwencję. **5** wniosków pozostało nierozpatrzone, gdyż 3 wnioski przekazano do rozpatrzenia organom właściwym miejscowo (inni PPIS), w przypadku 2 wniosków, w tym 1 brak kontroli spowodowany zawieszeniem działalności wskazanego zakładu. Wnioski dotyczyły zarówno niewłaściwej jakości zdrowotnej żywności jak i niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów. Zgłaszano między innymi:

- niewłaściwą jakość wprowadzanych do obrotu artykułów spożywczych: niewłaściwy zapach filetu z karpia (sklep); spalone orzeszki; zanieczyszczenia fizyczne: kawałek plastiku w kebabie (mała gastronomia), szyszka w wyrobie ciastkarskim, pokruszone tabletki w napoju kawowym, kawałki emalii na spodzie pizzy (mała gastronomia); spleśniałe warzywa i owoce (sklepy), pleśń w wyrobie ciastkarskim (restauracja),
- wprowadzanie do obrotu żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości: piwo, wyroby garmażeryjne (sklepy),
- dolegliwości gastryczne po spożyciu: produktów typu fast food, (lokale gastronomiczne); wyrobów ciastkarskich (sklep), przyrządzonego z koncentratu napoju,
- obecność szkodników (owady) – muchy,
- obecność gryzoni – sklepy,
- brak higieny sprzedaży w sklepach (brak rękawiczek jednorazowych przy jednoczesnym przyjmowaniu pieniędzy),
- brak higieny personelu zakładu produkcyjnego,
- sprzedaż żywności (podczas odpustów) w narażeniu na zanieczyszczenia zewnętrzne,
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- ściany na zapleczu z nalotem pleśni.

Najczęściej zgłaszane interwencje dotyczyły sklepów. Przeprowadzono **25** kontroli. Na podstawie przeprowadzonych działań kontrolnych **9** wniosków uznano za zasadne. Nałożono **14** mandatów karnych na łączną kwotę **3150,00 zł**, także za dodatkowo stwierdzone inne nieprawidłowości. Ponadto wydano polecenia doraźne oraz wydano **4** decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego

(w tym 1 decyzję nakazującą przeprowadzenie zabiegu deratyzacji). Do badań laboratoryjnych w ramach kontroli interwencyjnej pobrano 3 próby, nie zakwestionowano żadnej próby. Ponadto w toku załatwiania w/w interwencji w 1 przypadku przekazano stosowne informacje do innych PPIS w celu wykorzystania zgodnie z właściwością miejscową.

Działania zapobiegające zatruciom grzybami

W PSSE w Rybniku, jak co roku osoby, które zebrały grzyby dziko rosnące na własne potrzeby i miały wątpliwości czy zebrane grzyby są jadalne, mogły uzyskać bezpłatną poradę w zakresie zebranych grzybów.

W 2025 r. udzielono 54 porady grzybowe.

Największe wątpliwości osób, co do tego czy zebrany grzyby są jadalne, budziły zebrane borowiki ceglastopore, czubajki kanie, mleczaże świerkowe, maślaki, pieczarki, smardze. Zdarzały się pojedyncze przypadki niejadalnych czy trujących grzybów wśród ocenianych grzybów np. goryczaki żółciowe, krowiaki podwinięte, pieczarki karbolowe.

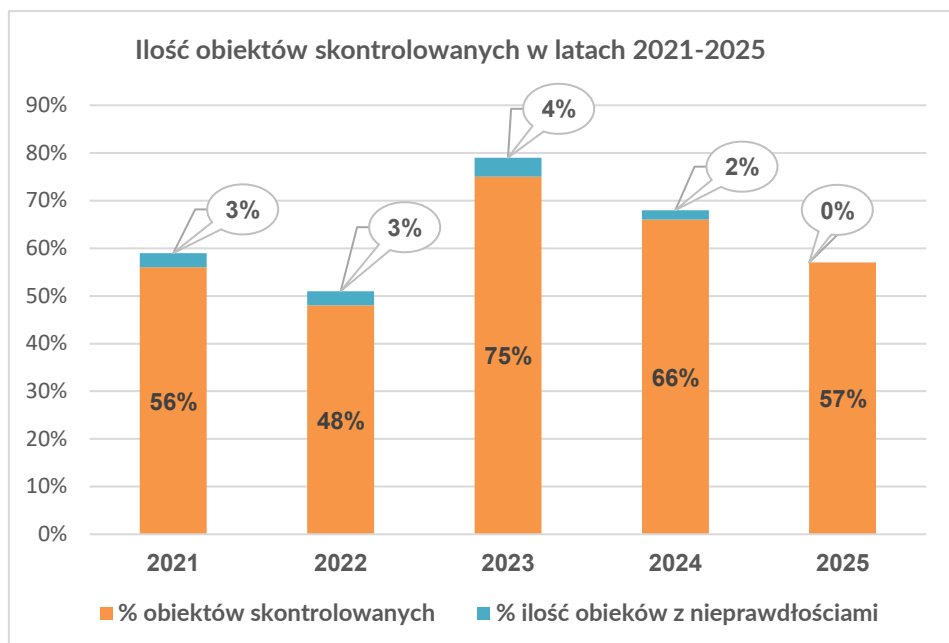

WARUNKI HIGIENICZNO-SANITARNE PLACÓWEK OŚWIATOWYCH, WYCHOWAWCZYCH I WYPOCZYNKU

W roku 2025 w ewidencji obiektów nadzorowanych znajdowało się 69 obiektów. Skontrolowano ogółem 39 placówek, przeprowadzając ogółem 41 kontroli.

Rodzaje placówek	Liczba placówek	Liczba kontroli	Liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
stałych	62	36	0	3
sezonowych	6	4	0	0
uczelni wyższych	1	1	0	1

Charakterystyka placówek

Żłobki i kluby dziecięce

W roku 2025 na podległym terenie funkcjonowało ogółem 9 żłobków i klubów dziecięcych. Skontrolowano 6 placówek, co stanowiło 66% obiektów nadzorowanych w tej grupie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

W 2025 roku na terenie Miasta Żory nadzorem objęto 18 placówek. Skontrolowano ogółem 12 placówek przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego tj. 66%. Wydano 2 opinie dla przedszkoli w budynkach istniejących, stwierdzające że warunki lokalowe w zakresie prowadzenia zajęć dla dzieci zapewniają bezpieczne i higieniczne warunki. Wydano 2 decyzje płaćnicze.

Szkoły funkcjonujące samodzielnie oraz zespoły szkół

W 2025 roku na ogólną liczbę 30 szkół funkcjonujących na terenie Miasta Żory skontrolowano 14 obiektów tj. 46%. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2025r. wydano 1 opinię dla nowej szkoły w istniejącym budynku, stwierdzającą że warunki lokalowe zapewniają bezpieczne i higieniczne warunki do nauki. Wydano 1 decyzję płaćniczą.

W 2025 roku zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu dotyczącym zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, skontrolowano w tym zakresie 10 szkół, wszystkie skontrolowane placówki zapewniły uczniom warunki w tym obszarze (10 placówek zapewniło indywidualne szafki).

Placówki nauczania i wychowania na terenie Miasta Żory posiadają pomieszczenia sanitarne zlokalizowane we własnych budynkach. Placówki podłączone są do kanalizacji centralnej i wodociągu miejskiego. W 2025r. skontrolowano 9 szkół w zakresie zapewnia właściwych warunków

do utrzymania higieny osobistej. Wszystkie skontrolowane obiekty zapewniły dostęp do bieżącej ciepłej wody przy umywalkach, mydło w płynie w dozownikach, elektryczne suszarki do suszenia rąk lub papierowe ręczniki, papier toaletowy w kabinach ustępowych lub w ich obrębie.

W związku z sukcesywną tzw. pełną termomodernizacją budynków przedszkolnych i szkolnych oraz innych obiektów, związaną zazwyczaj z wymianą stolarki okiennej, jak również centralnego ogrzewania, a tym samym podniesieniem standardu placówek, mikroklimat pomieszczeń, w tym dydaktycznych uległ znacznej poprawie. Sale lekcyjne, a także inne pomieszczenia były prawidłowo wentylowane, utrzymywana była właściwa temperatura powietrza.

W 9 placówkach oświatowych przeprowadzono kontrole w zakresie zapewnienia infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Stwierdzono, że:

- ✓ 1 szkoła posiadała szkolny zespół sportowy z boiskiem,
- ✓ 2 szkoły posiadały salę gimnastyczną z boiskiem,
- ✓ 1 szkoła posiadała salę gimnastyczną,
- ✓ 1 placówka posiadała salę zastępczą, rekreacyjną,
- ✓ 4 placówki nie posiadały infrastruktury do zajęć wychowania fizycznego.

Ponadto stwierdzono, iż w placówkach, które posiadają zespół sportowy, zapewniły natryski do dyspozycji uczniów. Szkoły, które nie posiadają wystarczającej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego organizują zajęcia w obiektach sportowych poza placówką, takich jak hala sportowa czy sale gimnastyczne pobliskich szkół.

W 2025 roku skontrolowano 4 placówki w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach. Z wydawanych ciepłych posiłków skorzystało 716 uczniów.

Wzorem lat ubiegłych dokonano oceny doboru mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów. Ogółem skontrolowano 13 oddziałów w 2 placówkach, gdzie oceniono 201 stanowisk. Podczas oceny mebli w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu uczniów, oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatów.

Szkoły wyższe

Na terenie Miasta Żory funkcjonowała 1 szkoła wyższa niepubliczna, zlokalizowana w 1 obiekcie. W 2025 w wyniku przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono wykonanie decyzji tj. udostępniono na stronie internetowej uczelni informacji o sposobie bezpiecznego i higienicznego korzystania z pomieszczeń uczelni i wyposażenia technicznego oraz zasadach postępowania w razie wypadku lub awarii. Wydano 1 decyzję płatniczą.

Pozostałe placówki stałe

Na terenie Miasta Żory w 2025r. znajdowały się 4 inne placówki: 4 placówki wsparcia dziennego. Skontrolowano 1 placówkę. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2025 roku w wyniku realizacji przez placówki decyzji wydanych przez PPIS w Rybniku wyegzekwowano 2 decyzje, tj. doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla uczniów, co przyczyniło się do poprawy warunków nauki w 1 szkole podstawowej i 1 szkole wyższej.

Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny obiektów jest odpowiedni. Warunki do utrzymania higieny osobistej są dobre - standardem higienicznym jest zapewnienie w sanitariatach stałego dostępu do bieżącej ciepłej i zimnej wody, papieru toaletowego, mydła w płynie i ręczników jednorazowych lub suszarek do rąk. Meble, sprzęty i urządzenia sportowe posiadają wymagane certyfikaty lub atesty.

Ponadto podczas kontroli sanitarnych, sprawowano nadzór nad przestrzeganiem przez dyrekcję placówek oświatowych wymogów w zakresie zapewnienia odpowiedniego natężenia oświetlenia w pomieszczeniach, w szczególności w salach zabaw, w salach zajęć oraz w salach lekcyjnych, w następstwie czego wydano zalecenia pokontrolne w ogółem w 4 placówkach, w tym w:

- 2 przedszkolach,
- 2 żłobkach.

Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2025 do bazy Ministerstwa Edukacji Narodowej zostało zgłoszonych ogółem 9 turnusów, w tym 8 turnusów dotyczących wypoczynku letniego i 1 turnus podczas wypoczynku zimowego.

W trakcie trwającego wypoczynku letniego, na którym przebywało 104 uczestników, skontrolowano 4 turnusy. W trakcie wypoczynku zimowego jak również letniego, zapewniono właściwe warunki sanitarno-higieniczne, nie odnotowano interwencji.

Wypoczynek letni jak i zimowy w miejscu zamieszkania wzorem lat ubiegłych zorganizowany był w formie półkolonii oraz w formie obozu pod namiotami przez placówki pracy pozaszkolnej. Dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia w formie gier, zabaw, konkursów, turniejów, warsztatów, pokazów i wycieczek wyjazdowych poza miasto.

Nadzór nad wypoczynkiem ponownie został wzmocniony działaniami edukacyjno-informacyjnymi na temat bezpiecznych ferii i wakacji, zapobiegania chorobom odkleszczowym, bezpiecznego korzystania z czasu wolnego, zachęcano do udziału w konkursie „Wakacje: bezpiecznie, zdrowo i zabawnie”. Podczas spotkań przekazywano materiały w formie papierowej (broszury i plakaty).

Interwencje

W 2025 roku nie zgłoszono interwencji.

Działania edukacyjno-informacyjne

W 2025 roku w trakcie czynności kontrolnych każdorazowo prowadzono wiele działań edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem roli szczepień w zapobieganiu poważnym chorobom, zachowaniom mającym chronić uczniów przed niekorzystnymi warunkami pobytu w placówkach oświatowych. Na placówkach pozostawiono materiały edukacyjno – informacyjne dotyczące:

- ✓ profilaktyka wad wzroku - aspekt oświetlenia,
- ✓ profilaktyka wad postawy – ergonomia stanowiska pracy uczniów i przedszkolaków,
- ✓ profilaktyka wad postawy – dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków,
- ✓ profilaktyka wad postawy – szkolny tornister,
- ✓ organizacja procesu nauczania – higieniczny rozkład zajęć lekcyjnych, przerwy międzylekcyjne,
- ✓ organizacja procesu nauczania – higieniczny rozkład zajęć lekcyjnych, przerwy międzylekcyjne,
- ✓ profilaktyka zdrowotna nad uczniami-aspekt zapobiegania i zwalczania wszawicy.
- ✓ wentylacja pomieszczeń; jak dbać o instalację wewnętrzną w budynkach,
- ✓ realizacja ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

NADZÓR NAD WARUNKAMI HIGIENY PRACY I CHEMIKALIAMI

W roku 2025 na terenie miasta Żory objętych nadzorem było 174 zakłady (w 2024r – 179 zakładów). Ogółem skontrolowano 34 zakłady pracy (co stanowi 19,54%). Ogółem przeprowadzono 47 kontroli. W 9 zakładach stwierdzono nieprawidłowości – 26,47%.

Wydano ogółem 32 decyzje :

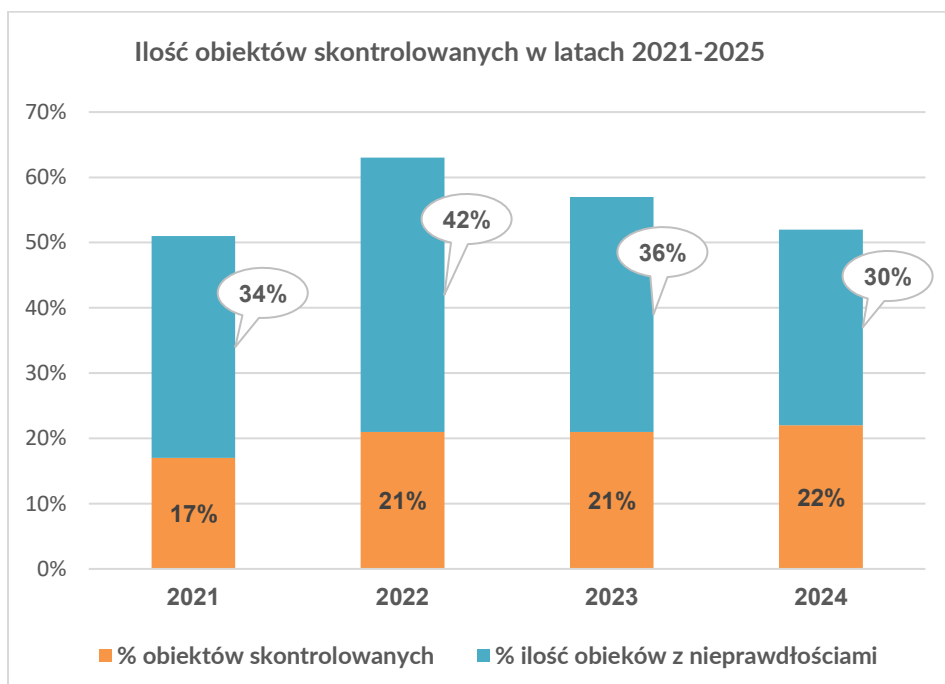
- 10 decyzji nakazowych,
- 11 decyzji płatniczych,
- 10 decyzji zmieniających termin wykonania
- 1 decyzja wygaszająca.

NADZÓR NAD WARUNKAMI HIGIENY PRACY

W ramach nadzoru nad warunkami pracy skontrolowano 32 zakładów pracy (pracodawców), tj. 18,39% obiektów objętych nadzorem na terenie miasta Żory. Przeprowadzono 43 kontrole.

W 8 zakładach – obiektach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące warunków pracy, co stanowi 25% skontrolowanych obiektów.

Wydano ogółem 31 decyzji administracyjnych dotyczących warunków pracy, w tym : 10 decyzji nakazujących, 10 decyzji płatniczych, 10 decyzji zmieniających, 1 decyzja wygaszająca.

Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

W 2025 r. skontrolowano 15 zakładów, w których w narażeniu na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne w środowisku pracy pracuje ogółem 387 osób.

Przeprowadzono ogółem 15 kontroli.

W 2 zakładach pracy stwierdzono nieprawidłowości. Wydano 2 decyzje nakazujące usunięcia uchybień. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- braku prowadzonego **rejestrów prac**, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zawierającego wymagane dane;
- braku prowadzonego **rejestrów pracowników** zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zawierającego wymagane dane;

- braku **przekazania informacji** o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu;
- braku poinformowania pracowników o narażeniu na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.
- brak przeprowadzonego **okresowego szkolenia** pracowników na stanowiskach pracy;

Czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne występujące w skontrolowanych zakładach pracy w 2025 r.:

Lp.	Nazwa czynnika rakotwórczego, mutagenne, reprotoksyczne	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono występowanie czynnika rakotwórczego
1	Promieniowanie jonizujące	3
2	Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstająca w trakcie pracy	6
3	Fenoloftalina	1
4	Związki chromu VI	1
5	Formaldehyd	4
6	Prace związane z narażeniem na pył drewna	2
7	Czerwień zasadowa 9	1
8	Disodu tetraboran (substancja reprotoksyczna)	1
9	Tlenek węgla (substancja reprotoksyczna)	5

W związku z wytycznymi w sprawie planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 r. realizowano zadanie pn. „Działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje reprotoksyczne w środowisku pracy”.

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy w Rybniku znajduje się 5 podmiotów, w których pracownicy narażeni są na substancje reprotoksyczne w środowisku pracy. Ogółem narażonych jest 16 osób. W 2025 roku przeprowadzono 6 kontroli w 5 zakładach.

Nieprawidłowości stwierdzono w 1 zakładzie, wydano 1 decyzję nakazującą. Nieprawidłowości dotyczyły:

- braku prowadzonego **rejestrów prac**, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zawierającego wymagane dane;
- braku prowadzonego **rejestrów pracowników** zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zawierającego wymagane dane;

- braku **przekazania informacji** o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu;
- niewłaściwego stanu higienicznosanitarnego (w tym porządkowego i technicznego) urządzeń i pomieszczeń higienicznosanitarnych;
- niewłaściwego stanu higienicznosanitarnego (w tym porządkowego i technicznego) pomieszczeń pracy;
- braku lub nieaktualnej oceny ryzyka zawodowego w zakresie substancji reprotoksycznych.

W 2025 r. na terenie Miasta Żory skontrolowano ogółem 11 zakładów pracy, w których w przekroczeniu czynników szkodliwych dla zdrowia pracuje ogółem 240 osób.

Przeprowadzono 11 kontroli. Wydano 6 decyzji, w tym 4 decyzje zmieniające, 1 decyzję nakazującą oraz 1 wygaszającą.

Stwierdzono nieprawidłowości w 1 zakładzie w zakresie: przekroczenia NDS czynnika chemicznego.

W 2025 r. poprawiono warunki pracy dla 29 osób, w tym 28 osób pracujących w narażeniu na pyły i 1 osoba pracująca w narażeniu na czynnik chemiczny.

Liczba osób pracujących w przekroczeniach czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2022-2025

Rok	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDN/NDS	Liczba osób pracujących w przekroczeniu NDN/NDS			
		ogółem	na czynniki fizyczne	na pyły	na czynniki chemiczne
2025	29	592	562	209	181
2024	29	988	930	602	0
2023	29	1014	950	628	0
2022	29	1054	978	674	0

W 2025 r. ogółem skontrolowano 11 zakładów pracy, w których w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych pracuje 725 osób. Ogółem przeprowadzono 11 kontroli.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto w 2025 r. w wyniku przeprowadzonych kontroli w zakresie warunków higieny pracy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- W zakresie warunków higieniczno-sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości w 5 zakładach dotyczące:
  - złego stanu higienicznosanitarnego pomieszczeń higienicznosanitarnych,
  - złego stanu higienicznosanitarnego pomieszczeń pracy,
  - braku odpowiedniego wyposażenia pomieszczeń higienicznosanitarnych.
- W zakresie oceny ryzyka zawodowego stwierdzono nieprawidłowości w 2 zakładach dotyczące:
  - braku sporządzonej i udokumentowanej oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy.
- W zakresie badań i pomiarów stwierdzono nieprawidłowości w 3 zakładach pracy dotyczące:
  - braku badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia.

- W zakresie przekroczeń stwierdzono nieprawidłowości w 1 zakładzie pracy dotyczące:
  - przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu i czynnika chemicznego.

W 2025 roku skontrolowano 22 zakłady pracy stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny. Przeprowadzono ogółem 22 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości

Interwencje

W 2025 r. do PSSE w Rybniku wpłynęły 3 wnioski o interwencję w zakresie:

- uciążliwości działalności zakładów produkcyjnych dla okolicznych mieszkańców – 2 wnioski, z czego jeden niezasadny,
- brudnych alkomatów – 1 wniosek, nie zasadny.

NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

W 2025 roku w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami skontrolowano :

- 1 importera, przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą,
- 2 formulatorów, przeprowadzono 3 kontrole, w tym 1 sprawdzająca.
- 4 dystrybutorów, przeprowadzono 4 kontrole.

W wyniku kontroli importera i formulatora stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- braku dokonania klasyfikacji mieszaniny zgodnie z tytułem II Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 (CLP),
- braku dostarczania odbiorcom kart charakterystyki mieszanin sklasyfikowanych jako niebezpieczne, stwarzające zagrożenie,
- braku na etykiecie odpowiednich piktogramów określających rodzaj zagrożenia, których zadaniem jest przekazanie konkretnej informacji na temat danego zagrożenia.

Produkty biobójcze

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych w działalności zawodowej, sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, tj.:

- Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych,
- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych.

W 2025 roku przeprowadzono 2 kontrole u dystrybutorów w 2 obiektach w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie produktów kosmetycznych sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi tj.:

- ustawą z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych,
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 30 listopada 2009 r. nr 1223/2009 dotyczącym produktów kosmetycznych.

W 2025 roku skontrolowano 1 dystrybutora, przeprowadzono 1 kontrolę. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad prekursorami kat 2 i 3 oraz środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi

Nadzór nad obrotem prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 sprawowany jest poprzez kontrolę w szczególności ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz przepisów UE.

Pod nadzorem PSSE w Rybniku znajdują się 10 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursory narkotyków kat. 3. W 2025 roku przeprowadzono 1 kontrolę u wprowadzającego do obrotu ww. prekursory. Przeprowadzono 1 kontrolę u stosujących prekursory kat. 3 w działalności zawodowej. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2025 r. na terenie Miasta Żory nie przeprowadzono kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity dz. U. z 2023 poz. 1939 ze zm.).

W 2025 r. nie otrzymano od podmiotów leczniczych zgłoszeń o podejrzeniu zatrucia środkami zastępczymi.

Interwencje

W 2025 r. do PSSE w Rybniku wpłynął 1 wniosek o interwencję w zakresie nadzoru nad chemikaliami, który dotyczył wprowadzania do obrotu produktów z metanolem wbrew ograniczeniom przepisów REACH. Wniosek o interwencję był niezasadny.

CHOROBY ZAWODOWE

W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. do PPIS w Rybniku wpłynęło 6 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej u 2 pracowników zatrudnionych w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie miasta Żory.

Stwierdzono 2 choroby zawodowe, tj.:- pylice płuc: pylica górników kopalń węgla.

Stwierdzone choroby zawodowe stanowią 17 % wszystkich chorób zawodowych stwierdzonych przez PPIS w Rybniku w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.

Ogółem w roku 2025 wydano 4 decyzje w sprawie chorób zawodowych.

W ramach prowadzonych postępowań w sprawie chorób zawodowych przeprowadzono 23 oceny narażenia w kierunku choroby zawodowej.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W ramach wykonywania zadań sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizowała na bieżąco obowiązki wynikające z art. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz z przepisów szczególnych.

Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko

W 2025 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku nie zgłoszono do zaopiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Żory.

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko

W 2025 r. w ramach procedury wynikającej z zapisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zajęto **10** stanowisk (dla **9** przedsięwzięć), w formie opinii, w sprawie przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, których realizację planuje się na obszarze działania Prezydenta Miasta Żory, w tym:

- 9 opinii na wniosek Prezydenta Miasta Żory,
- 1 opinia na wniosek Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój, w ramach prowadzonych przez nich postępowań.

Były to m.in. takie przedsięwzięcia jak:

- Rewitalizacja terenów przemysłowych za pomocą realizacji kompleksu rekreacyjno-sportowego z elementami pola golfowego w Żorach, dzielnica Baranowice, przy ul. Lipowej, Parkowej i Pukowca na terenie działek o nr ewid.: 790/139, 820/177, 822/177 i 1134/179,

- Uruchomienie kabiny lakierniczej do nakładania powłok malarskich metodą natrysku pneumatycznego, zlokalizowanej na terenie zakładu EDS Polska Sp. z o. o. w Żorach przy ul. Bocznej 8.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku zaopiniował warunki realizacji **1** inwestycji (wydano **2** opinie sanitarne), położonej na obszarze działania Prezydenta Miasta Żory, przed wydaniem dla niej przez organ ochrony środowiska decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezbędnej do wydania dla tej inwestycji pozwolenia na budowę na wniosek Prezydenta Miasta Żory. Była to inwestycja: Wdrożenie innowacyjnej i energooszczędnej technologii do produkcji granulatów nawozowych „Sari” i „Sari Ca” z ustabilizowanych osadów ściekowych z Oczyszczalni Ścieków Żory, przy ul. Wodociągowej 10.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej

W 2025 r. zaopiniowano w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych **2** projekty, były to:

- Projekt adaptacji pomieszczeń użytkowych na zakład kosmetyczny przy ul. Stodolnej 1 w Żorach,
- Projekt adaptacji pomieszczeń użytkowych na lokal usług fryzjerskich przy ul. Skotnica 1 w Żorach.

Stanowiska w ramach uczestniczenia w dopuszczeniu obiektu budowlanego do użytkowania

W 2025 r. przeprowadzono ogółem **23** kontrole oraz dopuszczono do użytkowania **23** zrealizowane obiekty, na podstawie pozwoleń na budowę, zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania w organie administracji architektoniczno-budowlanej lub na podstawie projektów technologicznych uzgodnionych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. W ramach tych czynności kontrolnych dokonywano m.in. szczegółowego przeglądu zrealizowanych obiektów i ich otoczenia, pod kątem zgodności z projektem. W celu zagwarantowania odpowiednich warunków pobytu ludzi w budynkach, sprawdzano również zastosowanie właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych.

Zdecydowaną większość odbieranych obiektów stanowiły lokale usługowe, jak: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, sklepy, pawilony spożywcze i obiekty produkcyjne.

Na szczególną uwagę zasługują:

- Stacja pogotowia ratunkowego, zlokalizowana w Żorach, przy al. Jana Pawła II 10.
- Centrum Zdrowia Psychicznego, zlokalizowane w Żorach, na os. Sikorskiego 52.

W **1** obiekcie, w którym przeprowadzono kontrolę dotyczącą dopuszczenia do użytkowania, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych tj.:

- nad drzwiami wejściowymi brak kurtyny powietrznej (budynek usługowy),
- w ustępie dostępnym z pomieszczenia biurowego oraz w ustępie dostępnym z garażu brak przedsionka (budynek usługowy),
- w ustępie ogólnodostępnym brak przedsionka (budynek usługowy).

Działania edukacyjno-informacyjne.

W 2025 r. w trakcie czynności odbiorowych każdorazowo prowadzono wiele działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie profilaktyki zdrowotnej. Inwestorom pozostawiono materiały edukacyjno-informacyjne. Działania dotyczyły:

- konieczności zapewnienia właściwych wymagań dla wentylacji i klimatyzacji: zapewnienie odpowiedniej wentylacji w wydzielonych pomieszczeniach, właściwej jakości powietrza wentylacyjnego dostarczanego do pomieszczeń w zależności od przeznaczenia, odpowiedniej ilości powietrza w pomieszczeniach, usuwanie z pomieszczeń zużytego powietrza,
- konieczności prawidłowego utrzymania systemu wentylacji i klimatyzacji w zakresie przeglądów/czyszczenia/wymiany filtrów, aspektów prawidłowego utrzymania i eksploatacji instalacji w celu przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom,
- konieczności zapewnienia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- badania wody oraz konieczności zapewnienia właściwych wymagań dla instalacji wodociągowych – w kontekście zagrożeń i metod zapobiegawczych w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi,
- profilaktyki w zakresie bakterii Legionella, która może występować w wewnętrznym systemie wodociągowym i systemie klimatyzacyjnym.

PROMOCJA ZDROWIA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Do zadań Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej należy rozpoznawanie i określenie potrzeb zdrowotnych w regionie, opracowanie i realizowanie lokalnych, wojewódzkich i krajowych programów prozdrowotnych ich współrealizowanie, koordynowanie i monitorowanie. Udzielanie pomocy metodycznej, organizacyjnej podmiotom leczniczym, placówkom oświatowym i innym w realizacji zadań prozdrowotnych, prowadzenie poradnictwa metodycznego oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych.

Ponadto monitorowanie i ocenianie podejmowanych działań profilaktycznych i prozdrowotnych w podległych jednostkach. W związku z tym w 2025 roku Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej PSSE w Rybniku przeprowadziła 4 wizytacje, w trakcie których ocenie podlegała działalność oświatowo - zdrowotna prowadzona przez placówki nauczania i wychowania. Inicjowała jak i wspierała działania na rzecz zdrowia i profilaktyki zdrowotnej na terenie powiatu rybnickiego poprzez realizację interwencji pogranych i nieprogramowych.

INTERWENCJE PROGRAMOWE

Lp.	Tytuł programu	Liczba obiektów	Liczba odbiorców
1.	„Trzymaj Formę!”	6	158
2.	„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”	42	7773
3.	„Bieg po zdrowie”	5	265
4.	„ARS, czyli jak dbać o miłość?”	4	720
5.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	11	715
6.	„Czyste powietrze wokół nas”	11	638
7.	„Podstępne WZW”- program profilaktyki WZW typu: A,B i C	1	228
8.	„Znamię! Znam je?”	2	342
9.	„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”	11	694
10.	„Wybierz życie - Pierwszy krok”	1	358
11.	„Zdrowie i emocje- skrzynka z narzędziami”	3	222
Ogółem:		97	12113

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Lp.	Rodzaj i tytuł interwencji w zakresie:	Zasięg interwencji	Lp podmiotów realizujących	Liczba odbiorców
1.	Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia	krajowy	41	2951
2.	Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: kontrole przestrzegania zapisów ustawy	wojewódzki	203	
3.	Profilaktyka używania alkoholu	powiatowy	57	24041
4.	Światowy Dzień Zdrowia	krajowy	112	55864
5.	Profilaktyka cukrzycy	powiatowy	17	8721
6.	Profilaktyka zatruc grzybami (akcja „Bezpieczne grzybobranie”)	wojewódzki	12	3644
7.	Promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia	powiatowy	13	9391
8.	Promocja szczepień ochronnych (Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, w tym profilaktyka grypy	wojewódzki	141	45489
9.	Profilaktyka chorób nowotworowych	powiatowy	32	17000
10.	Profilaktyka wszawicy	powiatowy	25	2033
11.	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach; Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach	krajowy	44	7148
12.	Pierwsza pomoc przedmedyczna - ratownictwo medyczne	powiatowy	18	1160

13.	Zapobiegania i eliminowanie negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi	powiatowy	3	3872
14.	Promocja zdrowia psychicznego	powiatowy	4	2867
15.	Interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej POWÓDŹ	powiatowy	3	650
16.	Akcja „Bezpieczne ferie 2025”	wojewódzki	17	7619
17.	Akcja „Bezpieczne wakacje 202”5	wojewódzki	42	6835
18.	Profilaktyka niekorzystnych skutków zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV - „Łap słońce z głową”	wojewódzki	42	7273
19.	Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu środków psychoaktywnych wśród młodzieży - „Nowe narkotyki - nowe zagrożenia”	wojewódzki	149	11281
20.	Profilaktyka wad postawy ph. „Lekki tornister”	wojewódzki	60	11802
21.	Akcja #Wybierz zdrowie	wojewódzki	56	7967
22.	Kampania edukacyjna „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy” #LekcjaKleszczoochrony	wojewódzki	82	50283
23.	Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!	krajowy	5	1101
24.	Kampania informacyjna promująca szczepienia przeciw HPV	krajowy	33	8086
25.	Klub zdrowego przedszkolaka	wojewódzki	39	3817
26.	Kampania „Jesień bez infekcji”	krajowy	10	2028
27.	Akcja Informacyjno-edukacyjna ph. „Wirusochrona” #LekcjaWirusochrony	wojewódzki	148	16049
28.	Kampania medialna EFSA „PlantHealt4Life”	krajowy	8	1201
29.	Kampania #Safe2EatEu	krajowy	11	7074
30.	Krztusiec	krajowy	7	2198
Ogółem:			1231	329445

Działania w zakresie profilaktyki rozprzestrzeniania się chorób, w tym chorób zakaźnych oraz promocja szczepień ochronnych.

W 2025 roku ramach działań dot. profilaktyki rozprzestrzeniania się chorób w tym chorób zakaźnych oraz promocji szczepień ochronnych podjęto następujące tematy: profilaktykę chorób zakaźnych w tym promocję szczepień ochronnych, profilaktykę chorób odkleszczowych oraz profilaktykę wad postawy.

- Prowadzono działania edukacyjno-informacyjne skierowane głównie do szkół, ale i ogółu społeczeństwa lokalnego:
  - **Krajowy Program edukacyjny dla szkół ponadpodstawowych „Podstępne WZW”.** Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem było podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole. Do realizacji programu przystąpiła 1 szkoła, edukacją objęto 228 uczniów.

- **Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.** Główne cele programu to: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV; zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie HIV/AIDS; poprawa jakości życia w sferze psychospołecznej osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich; poprawa jakości i dostępu do diagnostyki i opieki medycznej nad ludźmi żyjącymi z HIV/AIDS oraz osobami narażonymi na zakażenie HIV. Do realizacji programu przystąpiło 42 podmiotów, edukacją objęto 7773 osób.
- Współorganizowano konkurs wiedzy dot. HIV AIDS „HIV/AIDS – chcę wiedzieć więcej” w którym udział wzięło 48 uczniów szkół ponadpodstawowych.
- **Akcja informacyjno-edukacyjna dla przedszkoli i szkół ponadpodstawowych „WIRUSOOCHRONA” oraz #LekcjaWirusoochrony.** Celem głównym akcji było zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy. Do realizacji programu przystąpiło 148 podmiotów, edukacją objęto 16048 osoby.
- Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” realizowana w ramach Projektu Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego „Zdrowe dziecko - zdrowy dorosły - zdrowa rodzina”, a w tym również kampanie „Mamo Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”, profilaktyka krztuśca skierowane do grup docelowych jak młodzi rodzice, ciężarne jak i do ogółu społeczeństwa. Celem akcji było podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych, zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym). Akcją objęto 45489 osób podczas 148 działań.
- Kampanie informacyjne skierowane do osób czynnych zawodowo „Jesień bez infekcji” oraz „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy?”, które dotarły do 3129 podmiotów zatrudniających pracowników.
- Kampania informacyjna promująca **Powszechny Narodowy Program Szczepienia przeciw HPV 33** działania obejmujące 8086 osób.
- Włączenie się w obchody „Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach” oraz „Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach”. W trakcie 44 działań edukacją objęto 7148 osób poprzez:
  - Zaproszenie placówek oświatowych, zakładów leczniczych do udziału w obchodach ww. dni poprzez podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych; włączenia się akcją **Go Blue for AMR**.
  - Pracownicy PZ przeprowadzali pogadanki podczas spotkań, eventów, akcji w terenie.

- Kampania społeczna „Kampania „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy” #LekcjaKleszczoochrony”, której idea powstała w wyniku przeprowadzonej analizy epidemiologicznej zachorowań na choroby odkleszczowe, stanowiącej niezwykle aktualny problem zdrowia publicznego. Celem kampanii było propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Akcją objęto 50283 osób podczas 82 działań. Podczas realizacji kampanii przeprowadzono 44 #LekcjaKleszczoochrony, w których udział wzięło 2396 uczniów szkół podstawowych. Treści kampanijne wraz z instruktorem

prawidłowego usuwania kleszcza prezentowano podczas, eventów, akcji czy happeningów w terenie.

- Realizowano działania w zakresie profilaktyki wad postawy poprzez akcję ph. „Lekki tornister”. Akcja skierowana była do dyrektorów szkół podstawowych, uczniów oraz ich rodziców mając na celu uświadomienie adresatom, iż działając wspólnie mogą skutecznie zapobiegać problemom zdrowotnym wynikającym z nadmiernego obciążenia kręgosłupa tornistrami szkolnymi. W ramach działania prowadzono 43 pogadanki obejmując tym samym 2656 dzieci. Ponadto prowadzone były kontrole sanitarne w dwóch zakresach: dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów w 11 szkołach, obejmując 1139 uczniów oraz kontrole sprawdzające wagę tornistrów szkolnych 11 szkół, 1852 uczniów. Dodatkowo przez rozpoczęciem nowego roku szkolnego zorganizowano akcje „Bezpieczny powrót do szkoły” w której znaczącą wagę przykładano do edukacji rodziców i uczniów nt. umiejętnego doboru tornistrów czy plecaków szkolnych, dostosowania mebli, roli aktywności fizycznej i zbieżnych tematów dotyczących profilaktyki wad kręgosłupa. Łącznie w ramach kampanii działaniami objęto 11802 osób podczas 60 działań.

Działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

W 2025 roku działania w zakresie przeciwdziałaniu uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych w PSSE w Rybniku prowadzone były wielowymiarowo:

- ✓ bieżący monitoring dotyczących sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- ✓ prowadzenie programów profilaktycznych skierowanych do przedszkoli i szkół:
  - **Program profilaktyki antytytoniowej dla przedszkoli „Czyste powietrze wokół nas”** Do realizacji programu przystąpiło 11 przedszkoli, edukacją objęto 638 osób.
  - **Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla szkół podstawowych „Bieg po zdrowie?”** Do realizacji programu przystąpiło 5 szkół, edukacją objęto 265 uczniów.
  - **Program dla szkół ponadpodstawowych z zakresu profilaktyki uzależnień „ARS, czyli jak dbać o miłość?”**. Do realizacji IX edycji programu przystąpiły 4 szkoły, edukacją objęto 720 osób.
  - **Program dla szkół podstawowych „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”**. Do realizacji IX edycji programu przystąpiło 11 szkół edukacją objęto 694 osoby.
- ✓ realizacja wojewódzkiej kampanii społecznej „**#Nowe Narkotyki #Nowe Zagrożenia**” w ramach której uczestniczono w eventach, happeningach, dystrybuowano materiały kampanijne, prowadzono pogadanki, prelekcje, zamieszczano informacje w mediach społecznościowych. W ramach działania przeprowadzono 149 działań, którymi objęto 11281 odbiorców.
- ✓ współpraca z komendą Policji w Żorach, Państwową Strażą Pożarną Państwową Strażą Pożarną, Narodowym Funduszem Zdrowia delegatura w Rybniku oraz innymi podmiotami zajmującymi się profilaktyką zdrowotną uczestniczyliśmy we wspólnych eventach promujących zdrowie. Podczas akcji odwiedzający mogli skorzystać z poradnictwa, materiałów informacyjno-edukacyjnych mogli zmierzyć się z prostym testem przy użyciu alko i narko gogli, ukazującym jak środki psychoaktywne wpływają na postrzeganie najbliższego otoczenia, niosąc ogromne zagrożenie dla zdrowia i życia własnego i otoczenia. Dodatkowo każdy odwiedzający mógł zbadać poziom karboksyhemoglobiny w wydychanym powietrzu, otrzymać materiały edukacyjno-informacyjne,
- ✓ organizacja konferencji skierowanych do specjalistów, osób zajmujących się pracą z dziećmi i młodzieżą mająca na celu podnieść i usystematyzować wiedzę z zakresu przeciwdziałania uzależnieniem od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- ✓ współorganizowanie 2 szkolenia dla uczniów i rodziców z zakresu profilaktyki środków psychoaktywnych w tym dot. zdrowotnych następstwo korzystania z wyrobów tytoniowych. Z oferty szkoleniowej skorzystało 254 osoby,
- ✓ współorganizacja debaty profilaktycznej dla młodzieży w zakresie profilaktyki środków psychoaktywnych w Komendzie Miejskiej Policji w Żorach.
- ✓ przeprowadzono 34 pogadanki skierowane głównie do uczestników zimowych i letnich form wypoczynku. W pogadankach udział wzięło 1762 osoby,
- ✓ wspieranie placówki w działaniach własnych oraz prowadzono bieżącą dystrybucję materiałów edukacyjno-informacyjnych w wersji papierowej i elektronicznej szczególnie w okolicach obchodów świąt związanych z zapobieganiem uzależnieniom od środków psychoaktywnych jak np. Światowego Dzień bez Tytoniu, Dzień Trzeźwości, Międzynarodowy Dzień Przeciwdziałania Agresji Wobec Dzieci, Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Narkomanii, Światowy Dzień FAS, Światowego Dnia Rzucania Palenia, Dzień Handlu Ludźmi i tym podobne,
- ✓ organizacja obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rybniku odwiedzający mogli skorzystać z punktu informacyjno-konsultacyjnego w zakresie rzucania palenia tytoniu możliwości pomiaru zawartość karboksyhemoglobiny w wydychanym powietrzu.

W trakcie całego roku wspierano koalicjantów w działaniach własnych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. min. poprzez pomoc merytoryczną i praktyczną.

Innowacją w 2025 roku było wprowadzenie nowego innowacyjnego projektu do szkół podstawowych „**Zdrowie i emocje - skrzynka z narzędziami**”. Celem projektu jest profilaktyka uzależnień, rozwijanie prozdrowotnych postaw i zachowań oraz umiejętności regulacji emocji. Narzędzia zawarte w projekcie, stanowią bufor ochronny redukujący ryzyko uzależnień i zwiększający odporność psychiczną na trudne sytuacje życiowe. Na terenie Miasta Żory, projekt zrealizowały 3 Szkoły Podstawowe w których uczestniczyło 222 osób w tym rodzice.

Światowy Dzień Zdrowia - 7 kwietnia 2025 r.

W 2025 roku w obchody Światowego Dnia Zdrowia pod hasłem „**Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość**” realizowane łącznie z obchodami Dni Otwartych Inspekcji Sanitarnej nałożyły się na współorganizowane z Regionalnym Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej **XVII Rybnickie Dni Promocji Zdrowia**.

W ramach tych wydarzeń zrealizowano:

- 7 kwietnia na terenie szkół, przedszkoli, placówek kulturalno-rekreacyjnych w Rybniku, Żorach i powiecie rybnickim celebrowano obchody Światowego Dnia Zdrowia. W ofercie poszczególnych jednostek znalazły się pogadanki, prelekcje ze specjalistami, wystawy, konkursy, debaty i happeningi.
- 8 kwietnia zorganizowana została Konferencja "Bezpieczeństwo zdrowotne - wspólna odpowiedzialność", organizowana w ramach Dni Otwartych Inspekcji Sanitarnej jak również Rybnickich Dni Promocji Zdrowia. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach, a wśród zaproszonych gości pojawili się Prezydent Miasta Rybnika Piotr Kuczera oraz Inspektorzy Sanitarni województwa śląskiego. Konferencja składała się z dwóch paneli tematycznych. Pierwszy - poświęcony został roli szczepień ochronnych i obawom związanym z tym zagadnieniem. Głównym mówcą tej części był dr hab. n. med. Bogdan Michalski prof. wsm. specjalista w dziedzinie ginekologii, położnictwa i ginekologii onkologicznej, pozostałe tematy referowali Mariola Kujańska - psycholog, doradca zawodowy, certyfikowany coach, mediator, edukator MEN oraz psycholog Dominika Kukułka. Drugi panel dedykowany był wyzwaniom profilaktyki chorób psychiatrycznych, który referowali specjaliści z Klinicznego Szpitala Psychiatrycznego SPZOZ w Rybniku. Organizatorem wydarzenia była Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rybniku, Regionalne Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej w Rybniku oraz Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku.
- 9 kwietnia ogół społeczeństwa oraz uczniowie szkół podstawowych mieli możliwość odwiedzić mury Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rybniku i zapoznać się z zakresem

działalności Inspekcji Sanitarnej w obszarze zdrowia publicznego, poznać zakres prac wykonywanych przez pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego jak i Oddziału Laboratoryjnego. Odwiedzający mogli w tym czasie skorzystać z bezpłatnych badań np. ciśnienia tętniczego, cukru jak i badań palpacyjnych piersi oraz specjalistycznego poradnictwa. Młodzież z kolei dzięki zaangażowaniu Ochotniczej Straży Pożarnej a także rybnickiej Policji, mogła przećwiczyć pierwszą pomoc przedmedyczną z użyciem defibrylatora, wykonać ciekawe badania i oznaczenia w Oddziale Laboratoryjnym, a także posłuchać ciekawych i ważnych informacji na temat zdrowia i bezpieczeństwa.

W ramach wszystkich działań podejmowanych w trakcie Światowego Dnia Zdrowia, PSSE w Rybniku dotarła do ponad 2 870 osób.

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

W 2025 roku ramach działań promujących zdrowy styl życia, aktywność fizyczną i prawidłowe odżywianie podjęto następujące tematy:

- profilaktykę chorób metabolicznych ze szczególnym uwzględnieniem CUKRZYCY,
- promocję higieny jamy ustnej, w tym profilaktykę próchnicy i chorób przyzębia,
- promocję zdrowia psychicznego,
- profilaktykę zatruc grzybami akcja „Bezpieczne grzybobranie”,
- promocję zdrowego stylu życia poprzez realizację warsztatów „MASTERSZEF”.

Ponadto prowadzono następujące działania:

- Prowadzenie programów profilaktycznych skierowanych do przedszkoli i szkół podstawowych:
  - **Program do przedszkoli „Klub zdrowego przedszkolaka”**. Do realizacji programu przystąpiło 39 przedszkoli, edukacją objęto 3817 osób.
  - **Program do przedszkoli „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”**. Do realizacji programu przystąpiło 11 przedszkoli, edukacją objęto 715 osób.
- **Program dla szkół podstawowych „Trzymaj Formę”**, program zrealizowało 6 szkół edukacją objęto 1584 osób.
- Realizowano **Kampanię #EUChooseSafeFood „Wybieraj bezpieczną żywność”**, której celem jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka oraz ich wsparcie w podejmowaniu świadomych decyzji związanych z właściwymi wyborami dotyczącymi żywności. W ramach działania przeprowadzono 11 działań, którymi objęto 7074 osób.
- Profilaktyka zatruc grzybami akcja „Bezpieczne grzybobranie”, która objęła 3644 osób podczas 12 działań.
- Realizowano wojewódzką kampanię **#WybierzZdrowie**, której celem było kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych dzieci szkół podstawowych. Inicjatorem przedsięwzięcia jest Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny. Akcją objęto 7967 uczniów z 56 szkół.
- Włączono się w realizację europejskiej kampanii EFSA **„PlantHealth4Life”** mającej na celu ochrony rodzimego rolnictwa i środowiska naturalnego poprzez uświadamianie społeczeństwa aby nie wprowadzać na teren Polski roślin z innych krajów, szczególnie spoza Unii Europejskiej, mogących stanowić olbrzymie zagrożenie. Każda z takich zagranicznych pamiątek może stać się ekspansywną dla rodzimej flory jak również mogą „przemycić” szkodniki lub choroby, które mogą zagrażać zdrowiu roślin uprawnych, ogrodowych lub domowych. Działania kampanijne objęły 1201 osób.
- Zamieszczano w mediach społecznościowych informacji oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych.
- Dystrybucja oraz ekspozycja materiałów edukacyjno-informacyjnych podczas działań w terenie oraz w siedzibie PSSE w Rybniku.
- Realizowano projekt **„Masterszef”** propagujący zdrowy styl życia. Zajęcia składały się z dwóch modułów: żywieniowego dotyczącego zdrowego odżywiania, jego wpływu na zdrowie jednostki wraz z przygotowaniem samodzielnie zdrowego, zbilansowanego posiłku, który nie musi być nudne ale wyglądem i zapachem zachęci do jedzenia. Z drugiej strony modułem psychologiczno-sportowym tj. zajęciom z psychologiem i trenerem, tak by pomóc młodym ludziom zrozumieć mechanizmy psychologiczne sterujące naszym zachowaniem – w tym również wyborami żywieniowymi czy tymi dotyczącymi aktywności fizycznej. Podsumowaniem projektu było stworzenie kalendarza profilaktycznego na 2026 rok.

Łącznie w ramach promocji zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania przeprowadzono 52 działania, którymi objęto 22139 osób.

Profilaktyka chorób nowotworowych

W 2025 roku ramach działań podjęto również tematy profilaktyki UV, w tym niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z solariów oraz promocji zdrowego stylu życia jako czynnika chroniącego:

- Prowadzono programy profilaktyczne skierowane do szkół:
  - **Program edukacyjny dla szkół ponadpodstawowych „Wybierz życie – Pierwszy krok”** Celem głównym było zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy. Do realizacji programu przystąpiła 1 szkoła, edukacją objęto 358 osób.
  - **Program edukacyjny dla szkół ponadpodstawowych „Znamie! Znam je?”** Celem głównym było upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Do realizacji programu przystąpiły 2 szkoły, edukacją objęto 342 osoby.
- Realizowano kampanię społeczną dot. niekorzystnych skutków zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV ph. **„Łap słońce z głową”**. Akcją objęto 35512 osób podczas 144 działań.
- Wspierano placówki w działaniach własnych oraz prowadzono bieżącą dystrybucję materiałów edukacyjno-informacyjnych w wersji papierowej i elektronicznej szczególnie w okolicach obchodów świąt związanych dot. profilaktyki antynowotworowej np. Tydzień Walki z Rakiem Szyjki Macicy, Międzynarodowy Dzień Walki z Rakiem, Europejski Dzień Prostaty, różowy październik, Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi i tym podobne.
- Kontynuowano promocję tzw. „Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem” ukazującego jak przez proste, codzienne działania można obniżyć ryzyko zachorowania na nowotwory złośliwe.
- Zamieszczano w mediach społecznościowych informacje oraz materiały edukacyjno-informacyjne.
- Dystrybuowano w wersji elektronicznej i tradycyjnej oraz eksponowano materiały edukacyjno-informacyjne podczas działań w terenie oraz w siedzibie PSSE w Rybniku.
- Tematy profilaktyki nowotworowej poruszane były podczas 32 działań, w których uczestniczyły 17000 osób.

Bezpieczeństwo

Prowadzono co roczne działania w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa. Działania prowadzono ze szczególnym uwzględnieniem akcji „**Bezpieczne ferie 2025**” oraz „**Bezpieczne Wakacje 2025**”.

- Przygotowano i rozestano na placówki oświatowo-wychowawcze, rekreacyjno-sportowe, kulturalne materiały informacyjno-edukacyjne z prośbą o ich rozpowszechnienie oraz podjęcie działań o charakterze prewencyjnym.
- Wspomagano placówki oświatowo-wychowawcze w działaniach własnych.
- Zamieszczano w mediach społecznościowych informacje oraz materiały edukacyjno-informacyjne.
- Dystrybuowano w wersji elektronicznej i tradycyjnej oraz eksponowano materiały edukacyjno-informacyjne podczas działań w terenie oraz w siedzibie PSSE w Rybniku.
- Przeprowadzono pogadanki/prelekcje na obiektach prowadzących zimowe i letnie formy wypoczynku. Działaniami edukacyjno-informacyjnymi objęto wszystkich organizatorów zimowych i letnich form wypoczynku w tym 14454 osób.
- W ramach działań szczególną uwagę zwrócono na temat pierwszej pomocy przedmedycznej. Wraz z partnerami prowadzono w ramach akcji, eventów, pogadanek pokazy i naukę udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w tym szczególnie resuscytacji krążeniowo-oddechowej z użyciem defibrylatora.
- Tematy szeroko pojętego bezpieczeństwa poruszane były w trakcie 9 eventów i happeningów przeprowadzanych w tym okresie.

Działaniami łącznie objęto

- „Bezpieczne Ferie 2025” - 7619 osób podczas 17 działań.
- „Bezpieczne Wakacje 2025” - 6835 osoby podczas 42 działania.
- Pierwsza pomoc przedmedyczna - 18 działań 1160 osób.

Działalność szkoleniowa

PSSE w Rybniku była inicjatorem jak i partnerem w organizacji i przeprowadzeniu konferencji, szkoleń, warsztatów skierowanych zarówno do koordynatorów programów edukacyjnych w placówkach oświatowych, specjalistów jak również skierowanych do uczniów czy ogółu społeczeństwa np.

- Szkolenia „Bezpieczna praca – bezpieczne wakacje – szkolenie dla uczniów szkół ponadpodstawowych.
- Szkolenie dla sektora medycznego pt. „Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach” oraz „Zabezpieczając zdrowie – rola szczepień HPV w prewencji chorób”.
- Cykl webinarów skierowanych do kobiet w wieku prokreacyjnym pt. „Szczepienia...”

